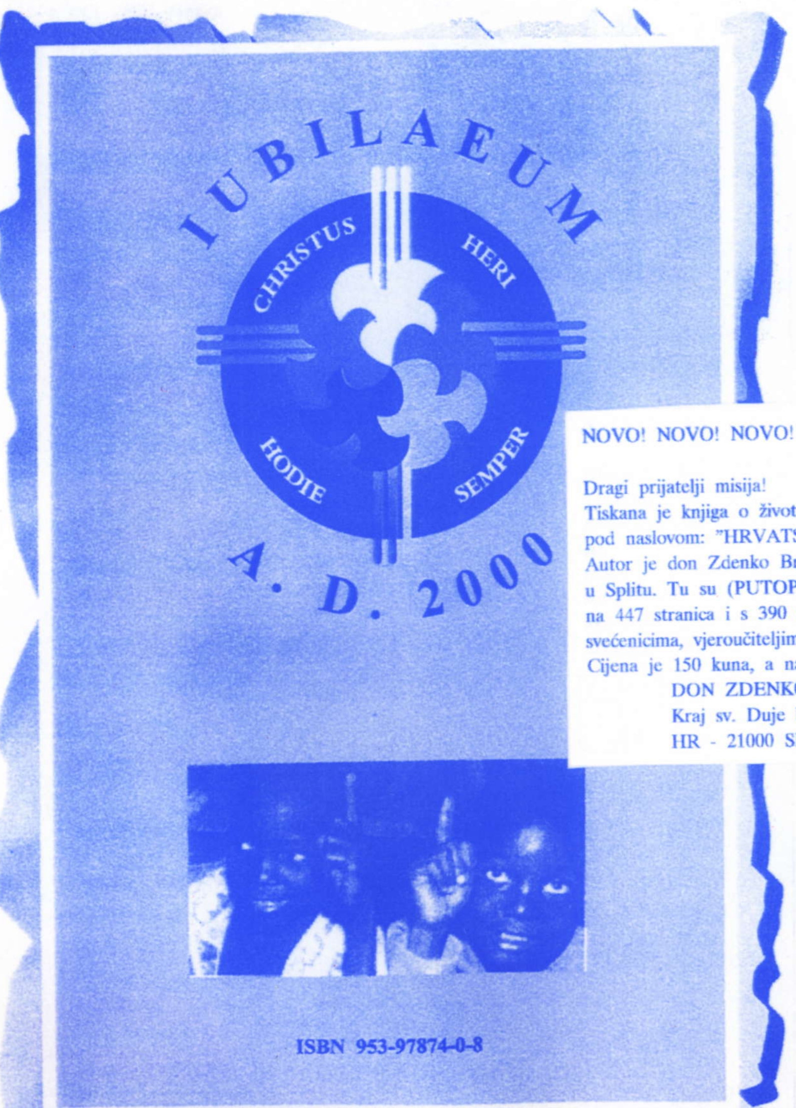
RADOSNA VIJEST

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST
5 KUNA

PROSINAC 1999.
ISSN 1331-1204

NOVO! NOVO! NOVO!

Dragi prijatelji misija!
Tiskana je knjiga o životu i radu naših misionara u Africi, pod naslovom: "HRVATSKI VJEROVJESNICI U AFRICI"
Autor je don Zdenko Bralić, kanonik i katedralni župnik u Splitu. Tu su (PUTOPISI, RAZNE VIJESTI, OBAVIJESTI) na 447 stranica i s 390 slika. Knjiga će dobro doći, svećenicima, vjeroučiteljima i misijskim suradnicima!
Cijena je 150 kuna, a naručuje se u Splitu:

DON ZDENKO BRALIĆ
Kraj sv. Duje br. 3
HR - 21000 SPLIT

SADRŽAJ

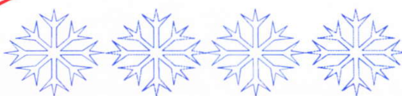
RADOSNA VIJEST
Godina XXVIII.
Broj 12 (310) - 1999.

NASLOVNA STRANICA

Suvremena koliba u Benin

ZADNJA STRANICA

"Na kućnom prag" Benin

Već sam jednom na ovome mjestu pisao o tome kako se svako jutro po jedan sat otprilike provlačim kroz gužvu auto mobila od župnog ureda gdje živim do radnoga mjesta. Nekada usput, dok desecima minuta čekam na svjetlima, pojedem sendvič, nekada pak pročitam cijele novine čekajući da dođem na red i prođem do slijedeće prepreke koja se zove semafor. A kada nemam ni novina ni sendviča, promatram automobile i u njima vozače i razmišljam o koječemu pa i o glupostima. Tako mi neki dan dođe u glavu jedan moj susret s jednima starcem na jednome našem otoku.

Dok sam šetao izvan naselja, vidim starca kako popravlja kamenu ogradu oko svoga maslinika a uz njega na ljetnoj žezi mirno i pokorno stoji magarac ili, kako on reče, tovar. Sve drugo o čemu smo pričali nije važno. Važno je što reče za svoga tovara. Ispriča mi čitave litanije usluga koje mu njegov tovar čini podmećući svoja mršava leđa. Nakon ove priče starac sjede na magarca, onako sa strane, podbode ga i reče: "A kako bi' ja sada kući da mi nije moga tovara." Razmišljam: Kako bi Zagreb, pa i Split ili bilo koji drugi grad izgledali kada bi ujutro umjesto svakoga ovog automobila bio po jedan tovar. Al bi bilo dreke i koječega drugog. Možda glupo, ali... Svaki od nas koji sjedamo ujutro u auto imamo skoro istu priču o svome limenom tovaru. Jedna: "Daleko mi je od kuće do radnog mjesta i ne znam kako bih da nemam auto." Druga: "Izvan grada imam mali komadić zemlje. Plaće male, a sve skupo. Na tom komadiću zemlje posadim malo krumpira, malo luka, malo salate da ne moram kupovati. A da mi nije auta, kako bih? Ne mogu s motikom u autobus." I tako bezbroj priča o gradskom tovaru. Svaka svakoj slična. Ali evo jedne malo drugačije. Sto posto istinite.

Pristupa mi jedna gospođa i kaže: "Velečasni, molim vas jedan mali savjet. U dilemi sam. Imam novaca da bih mogla kupiti polovni auto. Što mi vi savjetujete? Da kupim auto ili da taj novac dadem za gladne? Meni auto nije potreban kao drugima. Ja sam u mirovini i ne putujem na posao. Mirovina mi je solidna i mogu komotno od nje živjeti. Djeca su mi odrasla i zbrinuta. Željela bih kupiti auto da mogu ponekad, barem subotom, otići u dom za nezbrinutu djecu i uzeti koje od njih i držati ga sat-dva na krilu, pomilovati ga, počešljati. Tepati mu umjesto mame. Puno ih je koje nema tko uzeti na krilo i pomilovati. Sestre to ne stignu, a to im treba. To im nedostaje. Nedostaje im ljubavi. Htjela bih, nastavlja gospođa, poći u starački dom kod onih starica. Htjela bih im obrezati nokte. Njima ruke division dršću, oslabile su da to učine same. Htjela bih počešljati ih. Popričati s njima. Puno ih je koje nemaju nikoga svoga i nitko im ne dolazi. Danima ni s kim ne progovore ni riječi. Eto to su, velečasni, razlozi zbog kojih bih željela imati auto. Što mi savjetujete?" Nije važno što sam joj savjetovao. Nije važno kako je gospođa postupila.

Ovu godinu, zadnju u trogodišnjoj pripravi na Veliki Jubilej, Sveti Otac je darovao starijim osobama. Pozvao nas je da im posvetimo više pažnje nego inače. Ta se godina primiče svome kraju. Cure posljednji dani i posljednji sati. Iscurit će u buci i blještavilu. Jesmo li ispunili očekivanje Svetoga Oca i poklonili našim starcima i staricama barem malo ljubavi? Ako nismo, učinimo to u ovih nekoliko posljednjih dana. Darujmo im kaplju ljubavi kao naš božićni i novogodišnji dar.

Ante Pavić
urednik

"Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: Djeca se Božja zovemo, i jesmo" (1 Iv 3,1).

Hrvatski narod kroz četrnaest stoljeća uživa dragocjenu baštinu Isusove otkupiteljske žrtve po kojoj smo postali njegova braća i sestre. U toj vjeri obraćamo se svome nebeskom Ocu kao djeca i bez straha molimo: "Oče naš, koji jesi na nebesima!" Jer, djeca se Božja zovemo i jesmo. Znakove te naše četrnaeststoljetne vjere otkrivamo na svakom koraku.

Ispovijedanjem te vjere naših slavnih pradjedova često kroz znoj i krv natopljena je svaka gruda naše oranice i okupan svaki kamen našeg krša. Tom vjerom opečaćen je svaki naš uspjeh.

U zoru jubilarne godine zahvaljujemo nebeskom Ocu za milost prave vjere i posinstva koje smo dobili svetim krštenjem. Zahvaljujemo za svoju prošlost i sve u njoj primljeno i molimo za svoju budućnost.

U bratskoj povezanosti sa svima

SRETAN BOŽIĆ

I BLAGOSLOVLJENU JUBILARNU 2000. GODINU

ocima kardinalima, svim biskupima Crkve u Hrvata, svoj braći svećenicima, na osobit način župnicima i župnim vikarima, redovničkoj časnoj braći, nadi naše Crkve: bogoslovima i sjemeništarcima, svim redovnicama i njihovim novakinjama i kandidaticama, braći i sestrama misionarkama i misionarima, misijskim djelatnicima u domovini, cijelom našem dragom vjerničkom puku, posebno darovateljima za misijske potrebe i čitateljima misijskoga lista Radosna vijest, svima koji slave Božić i Novu godinu i svim ljudima dobre volje želi u ime osoblja Misijske centrale i uredništva Radosne vijesti

Anto Burić, svećenik

voditelj Misijske centrale Crkve u Hrvata i urednik Radosne vijesti

DON DANKO LITRIĆ
RUANDA

SIROTICA UDOVICA I PETERO SIROTANA

Ranko, mjeseca svibnja 1999.

Danas sam, ne znam po koji put u mom životu, osjetio ljepotu svećeništva i ljepotu misionarskog poziva.

Bože moj, ti si pozvao mene, da raznosim tvoju ljubav: bolesnima, starima, gladnima... A koliko ih ima u Ruandi - tebi dragih patnika. Hvala ti Bože, što me ispunjaš svojom radošću.

Današnji susret sa sirotom Christijanom i s njenih petero siročadi - to je susret s tobom, predokus raja.

U maloj kućici, sagrađenoj dobrotom Caritasa, leži na podu - ona - Christijana. Mlada udovica. Teški bolesnik, od ljute, najteže i neizlječive bolesti SIDE. Uza nju četvero njenih sirotana: dvije djevojčice i dva dečkića. Peto siroče - najstarija kći Eugenija, u školi je, drugi razred srednje škole. I za nju se brine Caritas - dobri ljudi. Dvoje od ovih siročadi idu u osnovnu školu, dvoje je još premaleno - jedno je na bolesnoj sisi.

Christijanino tijelo je iznemoglo. Zona ga je paralizirala. Sam kostur i koža. Usne ispucane... Već dugo leži i nemoćna.

Duh je spreman. Govori:

"Oče, na kraju sam. Nema mi više života ovdje na zemlji. Želim se pomiriti s Bogom. Želim primiti Isusa... Nadam se da će me dobri Otac primiti k sebi! Trpim... Nije mi lako. Što će biti s mojom siročadi!? Ali, predajem sebe i njih u ruke dobrog Oca. Neka bude kako On hoće!"

O, Bože moj, kakve li vjere! Isplatilo se doći po kiši, po blatu u tu dolinu!

Dao sam joj što je žudila - oproštenje grijeha.

Tu su i susjedi. Čitam riječ Božju. Uz majku udovicu, siročad sklopljenih ruku. Svi mršavi. Mirni. Nesvjesni da im majka odlazi - umire. Dao sam joj bolesničko pomazanje, svetu popudbinu. Na kraju i blagoslov Marije Pomoćnice.

Onda sam sjeo na pod, uz udovicu. Djeca uz majku. Najmlađe hvata sisu - suhu, bez majčinskog mlijeka...

"Tko kuha?" pitam.

"Mediatrix." - Trinaest joj je godina.

"Što kuha?"

Ne dobivam odgovor.

"Idite sutra kod časne sestre u Caritas. Recite joj što trebate. Što god vam treba, pitajte, dat će vam! Bog će nama dati. Ne bojte se!

Sunce zalazi. Spušta se noć. Moram kući.

Vraćam se uz brdo. Sklisko je. Posrćem. Kišobran mi služi kao štap. Djeca - siročad moja - prate me do kuće.

Divno je biti svećenik, misionar! Ni s kim se ne bih zamijenio.

Don Danko Litrić
B. P. 57 BUTARE
RWANDA- AFRICA

FRA IVICA PERIĆ
UGANDA

PROSLAVA BOŽIĆA U UGANDI

Proslave su jako važna obilježja u afričkoj kulturi. Ovdje ljudi žele biti zajedno. Žele se susretati, razgovarati, smijati se, pričati priče, plesati, jesti i piti zajedno. Prigode za proslave su mnoge, ali Božić zauzima najvažnije mjesto. Iako se Božić počeo slaviti nakon dolaska prvih misionara (prije 120 godina) vrlo brzo je postao najvažnija proslava koja simbolizira **novi život**, što je odlika afričke kulture.

Novi život se slavi u tijeku cijele godine. Kad klice izbijaju iz zemlje slavi se novi život, kad udari prva kiša, kad je berba, kad životinje donose mlade na svijet, a posebno kad **dijete dođe na svijet**. Zato je za Afrikanca sasvim normalno pokloniti se novorođenom Djetetu, Isusu, i to pokloniti mu se uz prinos darova.

U božićno vrijeme cijela je zemlja u pokretu. Oni koji rade u udaljenim mjestima i učenici - moraju doći pod svaku cijenu kući za blagdan Božića. Oni koji su kod kuće zaposleni su pripremajući se za proslavu novog života. Prijevoznici i trgovci koriste ovu priliku povećavajući cijene na prijevoz i robu. Često cijene udvostruče.

Svi žele za Božić imati nešto novo obući. To je razlog da su krojači prezaposleni šivanjem. Posebno je teško za one koji vode brigu za obitelj. U Ugandi je to žena. Ona mora sve osigurati; hranu i odijelo. Sramota je ne imati sve novo i ne imati malo bolju hranu, ne imati za objed meso... Mnogi na žalost neće ići u crkvu ako nemaju što novo obući.

Zato nije čudo da nekoliko mjeseci prije Božića razmišljaju o tome što će na Božić obući i pojesti. Plantaže banana se čiste, sadi se grah, slatki krumpir i drugo. Štedi se novac. Ako neka obitelj nema novaca, ne može se snaći - toj će obitelji rodbina ili susjed pomoći. Većina obitelji ne jede meso u toku cijele godine jer ne mogu kupiti, ali za Božić će se već snaći. Pivo od banana se pravi, varagi, tj. rakija od banana se peče, pravi se piće od mileta (muški kažu da je to za djecu). Milet je sitna žitarica koju kamenom samelju, na vodi skuhaju i to piju. Mnogi to imaju za doručak. Onaj tko može imati za doručak taj je bogat. Ovdje se uglavnom jede samo jedanput na dan.

Svi će se potrudit da i kuće izgledaju drugačije, ljepše nego inače. Okite ih zelenim biljkama , plodovima i cvijećem. Putovi, staze prema kućama ukrašeni su stablima banana. Zelena boja simbolizira život. Banana se koristi za sve: jelo, piće dekoraciju. Bez banana život bi ovdje bio težak. Banana daje samo jedan plod ali iza sebe ostavlja malu bananu (koja uz staru raste) te u roku od 6 mjeseci daje plod.

Bilo tko da ovdje dođe: papa ili biskup..., dočekat će ga s posađenim bananama pored puta. Ovim činom žele reći: "Dobro došli. Ovdje nema gladi, ovdje ima života - čekamo vas."

Ovo nije sve što spada na pripravu za Božić. Ne smijemo zaboraviti bubnjanje, pjevanje, plesanje. Mjesecima prije Božića zbor uvježbava pjesme i plesanje. Na Badnjak mladi idu od kuće do kuće pjevajući božićne pjesme i tako podsjećaju na Radosnu vijest - da će novi Kralj ponovno doći u osobi MALOG DJETETA. Domaćini ih, razumije se, daruju za tu Radosnu vijest.

Svi nastoje doći na polnoćku. Mnoga će djeca biti krštena i mnogi će dobiti ime Emanuel. Mnogi će roditelji čekati mjesecima s krštenjem u želji da im dijete bude krsteno na Božić. Poslije mise svi idu pred jaslice pokloniti se Kralju i daruju ga s onim što oni imaju. Poslije mise je čestitanje na tradicionalni način te razlaz kućama gdje se nastavlja slavlje u obiteljskom okruženju. Poslije Nove godine svi će se vratiti svakodnevnim poslovima.

FRA TOMO ANĐIĆ
MALAVI

ČUDO BOŽJE DA NIJE DOVEO JOŠ JEDNU ŽENU

Sjećam se jednoga starca koji mi je rekao: "Velečasni! Nekada su ljudi jedni druge proklinjali riječima: 'Dabogda se o sebi zabavio.' I dođe vrijeme, velečasni, da nas ta starinska kletva stigne. Na sve strane stalno slušaš kako svi govore: Nemam vremena, nemam vremena."

Neki dan dobijem od našeg misionra fra Tome Anđića pismo u kojem piše:

"Dragi Anto, drage časne! Malo me je i stid. Vaš sam fax dobio i hvala vam. Onda sam dobio i čekove (koliko dolara) a ja nikako da se javim. Čekam da kiše počnu padati pa da bude manje posla u župi, bez puno hodanja i bez gradnje. Onda ću pokušati više pisati. Hoću vraga, bit će isto".

Eto tako piše naš misionar fra Tomo Anđić. Izgleda i njih u Africi netko prokleo pa nemaju vremena kô ni mi ovdje. Ali ipak naš Tomo nađe toliko vremena da nam opiše jedno svoje hodanje, zbog kojega nema vremena pisati.

"Dugo smo već vremena planirali kako ćemo početi obilaziti naše kršćane od kuće do kuće. Smislio sam da to bude nešto kao kod nas u domovini blagoslov kuća o Božiću. Znam, vi možda mislite kako ću tom prilikom nešto i dobiti. Nema toga ovdje. Puka je to sirotinja. Njima je potrebno dati a ne

očekivati da oni daju tebi. Imamo mi u adventu i korizmi obilazak svih bolesnika u župi. Posjećujemo i molitvene zajednice kada se sastanu na molitvu. Ali što s onima koji nisu ni bolesni niti dolaze u crkvu, niti dolaze na molitvene sastanke, a kršteni su? I tako se mi razdijelili, dvojica katehista i ja, pa svatko na svoju stranu po filijalama. Idemo od kuće do kuće, ne praveći nikavu razliku. Ljudi nas lijepo primaju.

Martu poznajem već duže vremena. Bolesna je jadna i ne može u crkvu. Živi sama s mužem. Nemaju djece. Čudo Božje da čovjek nije doveo još jednu ženu. Ali eto ima i iznimaka. Muža joj Kafalirenija sretoh već na putu. Iako je tek devet i pol ujutro, on već dobro popio. Nema razloga da nas ne primi kao pravi domaćin. Kada smo se pomolili i počeli pričati, Kafalireni vadi svoju kartu od katekumenata, priprave za krštenje. Počeo je još 1972. Ja se sjetih da sam te godine otišao u sjemenište. Nakon treće godine prekinuo je dolaziti na pouku i dosada nije kršten.

Pitam se kako je uspio sačuvati kartu sve do današnjega dana? Krov na kući je od trave. Kada su velike kiše, dogodi se da se kuća sruši. Pitam ga zašto ne bi nastavio katekumenat i krstio se. Nije kasno. A on kao da je čekao da mu to kažem. Pita me: "Mogu li ja početi odmah u nedjelju?" Nije baš praksa da katekumeni počnu pouku u ovo doba godine, ali... Kažem mu: "Vidiš, i popio si. Nisam baš siguran da je sve ovo ozbiljno. Ali, bilo što bilo, zapisat ću tvoje ime i predati učitelju katekumena." Kafalireni čvrsto obeća da će u iduću nedjelju doći u crkvu i nastaviti s vjeronaukom za odrasle. A mi krenusmo dalje.

Tek što smo odmakli pedesetak metara, čujem kako Kafalireni nešto galami. Nisam razumio što viče, ali sam vidio da se moji crkveni odbornici grohotom smiju. Pitao sam ih što je rekao. Kažu mi da viče: "Svećenik me ponovno upisao u svoju knjigu."

Nastavljamo dalje svoj put od kućice do kućice. Svakodnevni život kao i svagdje. Jedni prave prostirke od trave. Drugi prave ćupove, treći popravljaju kućice. Nekoliko ljudi upravo se vraća s groblja gdje su poželi travu oko groblja da požar ne zahvati groblje. Suša je devet mjeseci i požari su česti.

Ljudi nas obično primaju pred kućom. Rijetkost je da te netko pozove u kuću. Obično sjedamo na prostirku od trave i teče priča po priča.

Chifundo je majka petero djece. Pitam je za djecu, jedno po jedno, čitajući iz bilježnice. Drugo dijete po starini je Yohane. Tek mu je 14 godina i već je u zatvoru. Kada mu je bilo 11 godina, igrao se s djecom i u igri udario susjedovo dijete i mali je umro. Yohane je doveden u popravni dom i majka Chifundo ga nije vidjela već gotovo tri godine. Zatvor je daleko i nema novaca za put. Priča: "Prestala sam ići u crkvu. Ljudi me gledaju drugačije i ne mogu to podnijeti." Pokušavam je uvjeriti da je bolje da ide s ostalima u crkvu i da će joj to pomoći. Chifundo šuti. Molili smo dugo zajedno i želimo poći. Chifundo me pita: "Dolazi li u taj zatvor svećenik?" "Svakako da dolazi", kažem joj. Ona ponovno pita isto. "Zašto bi ti željela da svećenik dolazi u taj zatvor", pitam je. "Ja bih toliko željela da svećenik mome sinu oprosti njegov grijeh."

Rekao sam joj da bih volio da i ona ode i posjeti svoga sina.

Čini mi se da sada puno više znadem o svojim kršćanima. Svaka kolibica, nova priča. Neki od njih kao da su čekali da ih posjetim i ohrabrim da pođu u crkvu ili na vjeronauk. I moji su katehete zadovoljni. ★

ČIM SMO MALO ODRASLE

Toliko toga se u zadnje vrijeme u svijetu tragičnog događa da je skoro nemoguće sve pratiti. I ono što se prati vrlo kratko traje jer dolazi nešto drugo, novo i tragičnije. Tako smo nedavno mogli vidjeti, čuti i čitati o tragediji koja je zahvatila indijsku saveznu državu Orissa u kojoj je u poplavama poginulo na desetke tisuća osoba a bez krova nad glavom ostalo oko 20 milijuna ljudi. U toj državi djeluje i naša misionarka sestra Silvina Mužic. Neposredno prije katastrofe napisala nam je pismo u kojem piše o sebi i o svojim prvim misijskim aktivnostima. Kako je sestra Silvina prošla u spomenutoj katastrofi, ne znamo. Evo njezina pisma:

Dragi velečasni oče Anto!

Od srca Vam hvala i Bog neka plati za Vaše pismo koje sam primila 10. listopada ove godine i za ček od tisuću američkih dolara koji sam primila 16. listopada. Sve je, kako vidite, sretno stiglo. Molite me da Vam nešto napišem o sebi i mome misijskom radu. Kada bih mogla putovati i tamo doći, ja bih Vam mogla puno toga pripovijedati. Ali je nemoguće. Ocu Sebastijanu Lončaru poslala sam pismo i lijepo sam zahvalila na njegovu lijepom daru koji mi je dobro došao za moju siromašnu braću i sestre koji mi dolaze i mole pomoć. Plaćam njihove dugove liječenja, lijekove, za školu, popravljam njihove kućice i tako dalje.

A sada nešto o meni, da znadete otkuda sam. Ja sam Podravka, rođena sam u selu Dubovica, župa Veliki Bukovec, godine 1908. Potječem iz malobrojne obitelji. Kada sam imala svega jedanaest mjeseci, umro mi je tata. Moja mama je ostala sama sa mnom i s mojom sestrom koja je imala svega dvije godine. Teško nas je othranila. U našoj župi bila je škola samo do petog razreda. Oni koji su bili imućniji, išli su u više razrede u koji grad. Moja mamica je bila siromašna i nije nas mogla poslati. Čim smo malo odrasle, bile smo tuđi težaki pa je i mamici bilo lakše. Mama nas je lijepo učila moliti, trpjeti i ljubiti Isusa i svoga bližnjega. Kada mi je bilo oko 16 godina, molila sam pred oltarom Srca Isusova. Najednom sam čula kao da mi netko šapće: "Ostavi sve i idi u nepoznati svijet." A kamo bih ja siromašna seoska djevojka koja nije imala neke više škole, kamo bih ja mogla ići. Dani su prolazili a ova misao se ponavljala. Stalno sam čula: "Ostavi sve i idi u nepoznati svijet!" Ali kako da ostavim svoju dragu mamicu? Tko će se za nju brinuti? Došlo je i vrijeme pa se moja sestra udala. Razmišljala sam: Sada ćemo imati zeta u kući pa će se on brinuti o mojoj mamici. Jednoga dana odlučila sam i potajno ostavila moju dragu mamicu i moju kućicu. Otišla sam u tuđi svijet. Otišla sam u Zagreb. Tamo sam se zaposlila. Jedne nedjelje išla sam na Kaptol u crkvu svete Marije. Tamo su baš u to vrijeme članice Marijine kongregacije imale satanak. Kada su izašle iz crkve, pitala sam njihovu učiteljicu bi li htjela i mene primiti. Ja bih im se rado pridružila. Rekla mi je: "Dobro došla. Samo se javi župniku." Župnik je bio otac Milan Baluhan. I on mi je isto rekao dobro došla. Tako sam im se pridružila. Kada smo jednom imale satanak, otac Baluhan nam reče: "Dobio sam pismo iz Indije. Naši oci misionari pišu i mole ako bismo im mogli poslati nekoliko djevojaka koje bi im pomogle i koje bi željele biti misionarke u Indiji." Odmah sam pomislila, da je baš to mjesto kamo mene Isus zove kada mi kaže: "Ostavi sve i idi u nepoznati svijet." Odmah sam se javila i rekla da ja želim ići. Javile su se i sestra Emerika i sestra Ivana. Otišle smo ocu k Markoviću u Palmotićevu i rekle mu da mi želimo ići u Indiju kao misionarke. Bilo mu je jako drago. Rekao je: "Ja ću sve pripremiti za vaše putovanje." Pitao je generalnu glavaricu sestara Kćeri svetog Križa u Belgiji bi li nas one primile i pripremile za rad u misijama. One su nas primile i pitale kamo bismo mi željele poći. Mogle smo ići u Afriku ili u Indiju. Mi smo rekle da želimo ići u Indiju. Poslale su nas u Englesku da učimo engleski jezik. Tamo smo provele tri godine svoga postulata i novicijata. Ujedno su nas pitale što bismo željele biti. Ja sam rekla da bih željela biti medicinska sestra, bolničarka. Poglavari su me poslali u London gdje je bila naša velika bolnica. Tu sam završila medicinsku školu. U Indiju smo došle 1933. godine. Došle smo u našu provincijalnu kuću St. Vicents Home. Slijedeće godine u svibnju nâs četiri smo otišle u naš dragi Bosonti. Kako naša kuća još nije bila gotova, za sve smo se morali obraćati našim ocima misionarima koji su nam u svemu velikodušno pomagali. Otada je počeo moj misionarski i medicinski posao. Liječila sam bolesne i posjećivala gladne i nemoćne. Dolazili su ljudi sa svih strana i tražili pomoć.

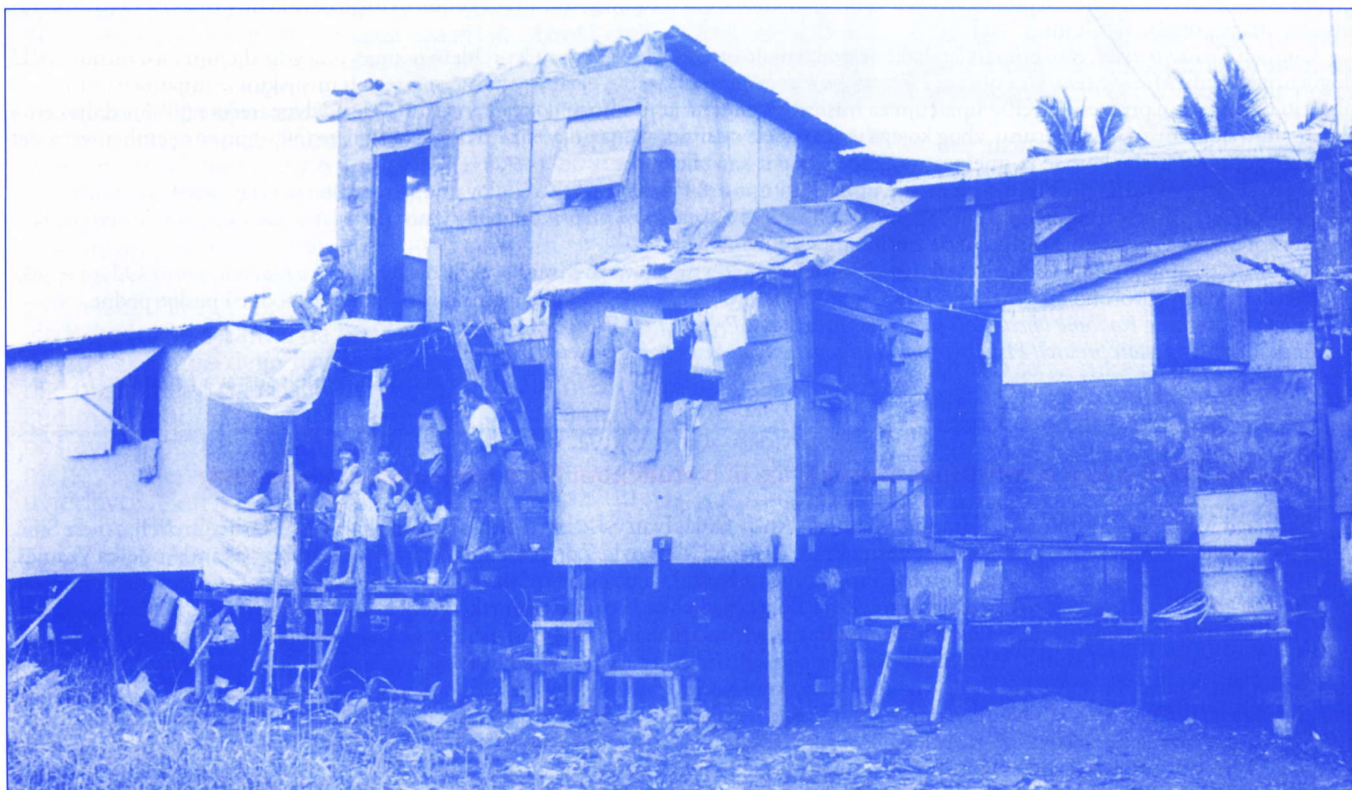
Jedne nedjelje ujutro kada smo se vratile iz crkve, pred našim samostanom zatekli smo jako mnogo gladnih ljudi koji su nas molili hrane jer umiru od gladi. Ja to nisam mogla više gledati i zamolila sam moju poglavaricu da mi dopusti da pođem u Calcuttu. Tamo ću ići od vrata do vrata i prosit ću. Moja poglavarica je dozvlila. Rekla mi je da mogu ići. Došla sam k našoj provincijalki i rekla joj koje su naše potrebe. Ona me je ljubazno primila i rekla mi da će rado dati koliko mogu ponijeti ali je zabranjeno i jedno zrno riže iznijeti iz Calcutte. Rekla sam joj da ću poći i od suca zatražiti dozvolu. Rekla mi je da mogu poći. Ja sam otišla. Kada me sudac opazio, upitao je: "Što vi sestro tu radite i što želite." Rekla sam mu: "Naši ljudi umiru od gladi. Naša provincijalka je voljna dati mi nešto riže ako mi vi dadete dopuštenje da je odnesem." Tada mi je sudac rekao: "Sestro, oprostite, otkada sam donio ovaj zakon, nisam ga prekršio i ne mogu ga kršiti. Ali učinite što želite. Ako vas uhvate na putu i stave u zatvor, telefonirajte mi. Ja ću vas izbaviti što je moguće prije. U roku od tri dana vi ćete imati toliko da nahranite ljude koji vam umiru od gladi." Zahvalila sam mu i sva sretna vratila se provincijalki. Ona se nasmijala i rekla mi da pođem u skladište i da uzmem što god želim. Bila sam vrlo pohlepna. Uzela sam tri vreće riže, vreću graha, vreću krumpira, kantu ulja i još koješta. Sve sam to iznijela i stavila u predsoblje i pozvala provincijalku da dođe i vidi što sam uzela. Kada je

BILE SMO TUĐI TEŽAKI

provincijalka vidjela što sam sve uzela, nasmijala se i pitala me tko će mi sve to prenijeti. Rekla sam joj da ću pozvati nosače. Pošla sam i našla nosače. Kada su vidjeli gomilu paketa, postali su bijesni i počeli vikati: "Je l' vi to nas želite strpati u zatvor." "Ne", rekla sam. "Ako netko bude htio vas strpati u zatvor, ja ću ići umjesto njega." Tada su me upitali: "A hoćete li vi ići s nama cijelim putem koji je dug oko pet kilometara?" Rekla sam da hoću. "U redu", rekli su, uprtili su prtljagu i krenuli smo. Kada smo došli u neposrednu blizinu željezničke postaje gdje se ulice križaju, primijetili smo da se na svakom uglu nalazi po jedan policajac. Nosač me je upitao: "A što sada?" Rekla sam mu: "Samo idi naprijed", a u sebi sam molila: Sveti Josipe, gdje si sada?" U tom trenutku sudarila su se dva taksija i sva četiri policajca su potrčala na mjesto udesa. Moj nosač i ja našli smo se brzo na željezničkoj postaji s našom prtljagom. On je otišao i ja sam sada ostala sama sa svojom prtljagom među siromašnim i gladnim ljudima. Pošla sam do čovjeka koji važe prtljagu i zamolila ga da mi pomogne prenijeti. Rekao mi je: "Sestro, znadete li vi kako glasi važeći zakon?" Rekla sam mu: "Da, znam. Ali moj narod gladuje i umire od gladi. Ja to moram njima donijeti." Rekao mi je: "Oprostite, ali ja vam ne mogu pomoći. Pođite do zapovjednika postaje. Progurala sam se kroz masu ljudi prema uredu zapovjednika postaje. Pitao me je: "Sestro, što vi nosite u ovome?" "Moj narod umire od gladi. Nosim nešto riže. Možete li mi pomoći, molim vas?" "Ali, sestro, zar vama nije poznat zakon koji je sada na snazi?" "Jest, znam, ali ja to moram donijeti." "Oprostite, sestro, ja vam ne mogu pomoći. Inače ću izgubiti posao." Izašla sam iz ureda i gledala okolo. Molila sam i zazivala: "Isuse, gdje si? Pomozi mi!" U tom trenutku dvojica američkih vojnika stali su ispred mene i upitali me: "Sestro, vi izgledate vrlo zabrinuti. Možemo li vam u nečemu pomoći?" "O da," rekla sam. "Imam nekoliko paketa koje nosim sa sobom. Zapovjednik stanice mi je rekao da mi on ne može pomoći." Upitali su me gdje su paketi. "Dođite i pogledajte", rekla sam im. Kada su opazili pakete, nasmijali su se i rekli mi: "Sestro, ako i mi budemo gladni i dođemo moliti vas da nam dadete, hoćete li i nama dati?" "Da, ja dajem svima koji su gladni", rekla sam im. "U redu, rekli su. Pođite u čekaonicu i čekajte dok vas ne pozovemo." Organizirali su jedan mali vlak od svega tri vagonića. Jedan za vozača, jedan za mene i jedan za moje pakete. Kada je sve bilo gotovo, pozvali su me da dođem. Vojnici su stavili moje stvari u vagon i rekli mi da će oni telefonirati zapovjedniku postaje na drugoj strani i reći mu da mi pomogne. Ja sam im lijepo zahvalila. Na drugoj strani u Canningu sve je bilo spremno za mene. Kada sam došla, pristupio mi je zapovjednik postaje i rekao mi: "Sestro, vi ne možete odmah krenuti. Rijeka je uzburkana. Morate čekati do 4 sata poslije podne. Od jutros su potopljena dva brodića." Nije mi preostalo ništa drugo nego čekati da se rijeka smiri. U Boshonti sam doputovala oko pola noći na veliko veselje mojih susestara i gladnih ljudi. Sa mnom je došla i riža, grah, krumpir, mlijeko u prahu, ulje i sve ostalo. Čak i posuđe i drva za kuhanje. Toliko je svega toga bilo da je trajalo od travnja do listopada za više od 400 ljudi.

Oprostite, dragi velečasni, na pisanju. Nadam se da ćete moći čitati. Moje oči nisu više tako bistre. Uz puno lijepih pozdrava i jedinstvu u molitvi Vaša puno zahvalna u Isusu i Mariji

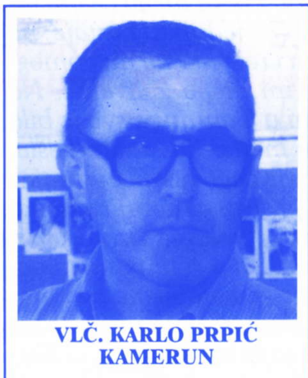
sestra Silvina, kći Križa

PRIJATELJI HKR-a ŠKOLUJU BUDUĆE SVEĆENIKE U KAMERUNU

PRAVO ZVANJE ILI BIJEG OD SIROMAŠTVA

VLČ. KARLO PRPIĆ KAMERUN

Jedna je od većih poteškoća u otkrivanju plemenitih mladića koji bi se dragovoljno posvetili Božjoj stvari kroz duhovno zvanje sve prisutno siromaštvo pa i prava bijeda njihovih obitelji. Stvarna je opasnost da nam se kroz svećeničko ređenje u redove uvuku i neki kojima bi to riješilo egzistencijalnu tjeskobu i koji inače ne bi imali nikakvih mogućnosti dosegnuti kroz školovanje neko drugo zvanje.

I ovo što je probrano u sjemeništu kao i u bogosloviji gotovo je u potpunosti uzdržavano stranom materijalnom pomoći. Mi u Notre-Dame des Apôtresu živimo godišnje od "rimske" pomoći - Djelo svetog Petra apostola - koja ipak ne prelazi 30% naših potreba. K tomu valja nadodati nekoliko upornih dobročinitelja iz Austrije i Kanade, uglavnom bivših misionara koji su ili ostavili koju godinu života u našoj kući kao odgojitelji ili im je naprosto na srcu ono što i nama.

Nas ovogodišnji proračun ne bi smio prijeći 80.000 francuskih franaka (tridesetak pitomaca). Nastojimo se opružiti koliko nam je pokrivač dug. Po mogućnosti i manje.

Utoliko više nam je izvanredno dobro došla ovogodišnja 1998/99. akcija Hrvatskoga katoličkog radija u suradnji s Misijskom centralom, Zagreb, koju je zamislio i uspješno vodi gosp. Jerko Šišić. Uz neke darovatelje koji svoje priloge šalju izravno Misijskoj centrali do ovoga je trenutka u akciji prikupljeno oko 25.000 francuskih franaka.

Nitko od naših mladića nije ovim djelom posebno potpomognut ili bolje svi su to donekle u isto vrijeme. Nikoga ne želimo izdvajati. Oni su još mladi. Ispituju svoja obzorja, traže svoj put i sreću i tek ukoliko se odluče za svećništvo i uđu u bogosloviju, onim siromašnijima, među siromasima bismo mogli potražiti nekog dobročinitelja u inozemstvu.

Tako smo ove godine riješili egzistencijalni problem jednom od naših najsiromašnijih bogoslova koji je ostao bez roditelja i ništa u materijalnom pogledu ne može očekivati od svoje obitelji, s druge godine filozofije, a kojega je na njegovu napredovanju do svećeništva odlučila pomagati gđica Lovorka Sopić iz Križevaca.

- Nastavlja se -

Misijska akcija prijatelja HKR-a usmjerena i drugim potrebama naših misionara

Hrvatski katolički radio je u rujnu 1998. godine pozvao sve svoje prijatelje na pomoć misijama. Poticaj je bio naš misionar velečasni Karlo Prpić, voditelj sjemeništa *Naše Gospe* u Kamerunu (Afrika).

Vlč. Karlo nam je u jednoj emisiji na HKR-u pričao da mu je najteže kad nekog kandidata ne može primiti jer nema novaca za uzdržavanje svih koji bi htjeli u sjemenište. Opasnost je to da se neka vrijedna zvanja zauvijek izgube. Budući da je za jednog sjemeništarca potrebno tri-četiri tisuće kuna godišnje, odlučili smo pozvati prijatelje HKR-a u pomoć. U školskoj godini 1998./99. prikupljeno je oko 42.000 kuna. To znači da smo olakšali vlč. Karlu i biskupiji Ngaundere u Kamerunu brigu oko desetorice sjemeništaraca. U novoj školskoj godini 1999./2000. nastavili smo pomagati školovanje sjemeništaraca u Kamerunu, ali smo odlučili misijsku akciju prijatelja HKR-a otvoriti i za druge potrebe naših misionara.

Čitajući *Radosnu vijest*, možemo uočiti kako se svako malo otvori neki novi gorući problem u krajevima gdje djeluju naši misionari. U dogovoru između *Misijske centrale* i uprave *Hrvatskoga katoličkog radija* odlučili smo te goruće potrebe u misijskim zemljama barem malo ublažiti dijelom koji prijatelji HKR-a uplaćuju za misijsku akciju na koju smo ih pozvali. Veći dio, više od dvije trećine (70%) i dalje ćemo slati malom sjemeništu u Kamerunu, zbog kojega je i započela misijska akcija prijatelja HKR-a, a drugi dio (30%) prikupljenih novaca slat ćemo za goruće potrebe koje se iz mjeseca u mjesec pokažu kao takve.

U studenom su prijatelji HKR-a za misije uplatili ukupno 4.455,00 kuna. Za školovanje sjemeništaraca u Kamerunu poslat ćemo **3.118,50 kuna** (70% od prikupljenog iznosa), preostalih **1.336,50 kuna** (30% od prikupljenog iznosa) poslat ćemo za postradale od poplave u indijskoj državi Orissa, gdje djeluje naša misionarka s. Silvina Mužic.

Rezultate, tj kamo je i koliko poslano, te tko je od prijatelja HKR-a sudjelovao u Misijskoj akciji objavljujemo u *Radosnoj vijesti*. Od studenoga o toj akciji redovito govorimo i u programu *Hrvatskoga katoličkoga radija* svakog utorka i to nekoliko puta prije podne i poslije podne.

Hvala čitateljima *Radosne vijesti* koji su pristupili sustavu *Prijatelji HKR-a*.

Ako i Vi želite postati prijatelj Hrvatskoga katoličkoga radija nazovite nas na tel. 01/460-99-99.

Jerko Šišić, voditelj sustava *Prijatelji HKR-a*

Prijatelji HKR-a koji su pristupili misijskoj akciji u **studenom 1999.** *(akcija započela u rujnu 1998.)*

Berislava Mrak, Mira Matušan, Katarina Špernjak, Anka Čuić, Ivan Šokčević, Gordana Tomljanović, Marija Gredelj, Anđa Šijić, Adriana Ivković, Danica Lasić, Ljubica Paić, Vesna Brkić, Darinka Marković, Zorica Čengić, Maja Kunšt, Robert Škara, Anđelka Vranješ, Marija-Zdenka Prpić, Jelosavka Senj, Dorotea Trop, Smiljka Koštal, Jagica Čajko, Blaženka Sajko, Ljiljana Podrug, Smiljana Podrug, Sandra Mičetić, Elizabeta Fridrich, Lidija Frgić, Zora Belić, Nedjeljka Furniški, Zdravko Goljak, Ivanka Potričušić, Andrija Getliher, Hrvoje Bednarik, Marijana Brkić, Valerija Ružman, Barbara Juraja, Lucija Kamenjašević, Zora Dolar, Matija Petanjak, Đurđica Turković, Damir Šoštarić, Pavle Gajdek, Marija Zubović, Gracijela Ružić, Marta Mofardin, Đurđica Zoretić, Ivka Bahat, Terezija Jurković, Katica Šebertijan, Marija Turk, Vjekoslava i Nikola Skokić, Ante Karlović, Anđelka Černi, Joska Špoljarević, Lenka Nižić, Cecilija Saganić, Ivan Slavković, Božena Štrbac, Valerija Kramar, Ana Vrček, Ivanka Furlanis, Katarina Špernjak, Gordana Jurković, Karlo Komparić, Pavao Mravunac, Marija Peračković, Zorica Čengić, Slavko Ivoš, Vjekoslav Cetinić, Tomislava Vrsalović, Anđelka Kolbabek, Marija Čačić – Arapović, Ivan Butumović, Zvonko Knežević, Tanina Ivček, Kamilo Mikić, Zlata Šarčević, Danica Žepina, Milan Hršak, Sanda Mičetić, Ivica Čabraja, Ana Bilas, Ivanka Mikac, Dinka Volarić, Željko Žigante, Marija Gredelj.

EVANĐELJE I RAZLIČITE KULTURE:

Druga sedamdeset dvojica učenika

PREVEO:
SINIŠA TURINA, prof.

"Druga sedamdeset dvojica učenika" koje Isus odabra, to smo svi mi, svi oni koji se odluče odazvati njegovu pozivu i pristanu da mu krče i pripremaju put, da mu budu glasnici. Isusu zasigurno nije bio nimalo lak trenutak kada ih je odredio i poslao "po dva u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doći" na putu prema Jeruzalemu i dramatičnom epilogu njegove zemaljske misije. Mještani jednog samarijskog mjesta odbili su ga primiti, a i oni zadivljeni njegovim naukom govorili kako su spremni slijediti ga a, zapravo su slabo shvaćali njegove riječi koje su bile tako nove, kakve dotada nikada nisu imali prilike čuti: "Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje."

Možda upravo zato što je postajao sve svjesniji težine svoje misije, Krist osjeti potrebu da pozove još suputnika, onako kako će to učiniti i u nadolazećim stoljećima, tražeći od tolikih svojih prijatelja da mu posude svoje noge, oči, glas a iznad svega srce kako bi objavio kako je On s nama, da bi posvjedočio kako prije dvije tisuće godina nije otišao nego da i dalje živi među ljudima i s ljudima. Istodobno Isus je postavio i nužne preduvjete da bi njegove riječi zazvučale istinito i uvjerljivo: "Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju... Ne nosite sa sobom ni kese, ni torbe, ni obuće... U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir kući ovoj... U toj kući ostanite, jedite i pijte što se kod njih nađe."

Te njegove, tako jasne i tako zahtjevne upute do nas stižu bitno oslabljene. Mi, njegovi učenici koji smo odabrali ljude upoznavati s Isusom i poticati ih da ga zavole često zaboravljamo te dragocjene zapovijedi, počevši od molitve. U crkvama molimo, pjevamo, zazivamo Ga u zajednicama, crkvenim i laičkim ustanovama, no prečesto, dok se usne miču, srce nam je jako daleko. Vrlo je rasprostranjena svojevrsna dvoličnost između riječi kojima običavamo popratiti "znak mira" i sasvim suprotnoga osobnog, obiteljskog ili skupnog ponašanja. "Molite", traži od nas Isus, da bi odmah zatim dodao: Oslobodite se svega. Kako je uopće moguće moliti klečeći na vlastitim privilegijama, materijalnom ili ljudskom imetku, indiferentnosti i kompromisima? No, kako ih uopće možemo odbaciti kada smo tako uvjereni kako je riječ o našim neotuđivim pravima?

Pa ipak, nema izbora. Kao i uvijek, Krist koji nas toliko ljubi daje nam tešku i vrlo neugodnu zadaću. No, On je uvijek tu da bi nam spremno podario snagu i hrabrost za tako težak ali nuždan izbor prije izlaska na bojno polje i naviještanja "radosne vijesti", pod uvjetom, dakako, da za tu snagu i hrabrost molimo onom "molitvom bez prekida", a to je stalni razgovor s Bogom i neprekidno stremljenje srca koje potiče naš stalni dodir s Onim koji nam pomaže nadvladati ljudske slabosti i postati sudionicima događaja koji su već zapisani u vječnosti.

Moguće je, dakle, ostaviti kesu, torbu i obuću, naviještati mir i sjesti za stol svoje braće, uzimajući ono i onoliko koliko nam oni ponude i dijeliti s njima sve njihove patnje, radosti i strahove.

On od nas, naime, traži da nakon molitve Ocu budemo s ljudima, među ljudima i proživljavamo sve one svakodnevne sitne događaje, držeći se za ruke i dopuštajući da toplina naše ljubavi, brižnosti i poniznosti stvara okružje prisnosti u kojem se topi svaka razlika u kulturi, jeziku, vjeri, društvenom položaju. Otac grli i ljubi svu svoju djecu, za njega su sva ona jednaka, bila ona blizu ili daleko, zdrava ili bolesna.

Budemo li te Njegove zahtjeve dosljedno provodili, samo ćemo tada zaista spadati u onu "sedamdeset dvojicu" koju je onoga dana, u srcu potlačene i izmučene Galileje poslao pred sobom kako bi naviještali mir i nadu, ili ukratko – ljubav.

DOBRO MI DOŠEL, PRIJATEL (14)

Tekst i slike: Anto Burić

Kuhar Pavel i njegovo društvo

OPROŠTAJ

Vrijeme našeg boravka među dragim ljudima u Beninu u misiji Adjarra, koju vodi naš misionar velečasni Toni Štefan, došlo je kraju. Poslije svirke došlo vrijeme zadjenuti za pojas. Trebalo je oprostiti se. Trebalo je pružiti ruku tolikima i reći im doviđenja a zapravo biti svjestan da se nikada više nećemo vidjeti. Barem s većinom od njih. Toliko toga je viđeno i doživljeno da je teško, čak nemoguće opisati. Bezbrojni su oni sitni događaji i mali znakovi pažnje koji stvaraju nezaboravne trenutke. Posjetili smo naše drage sestre koje svojom nesebičnom žrtvom i životom u misiji Affame svjedoče evanđelje. Uživo smo vidjeli ono o čemu smo dotada samo čitali i slušali, a to je briga o najnemoćnijima o neishranjenoj djeci. Bili smo na terenu misije velečasnog Franje Jačmenice. Zavirivali smo u priproste kolibice od zemlje, penjali se u sojenice od bambusovih motki. Gdje god smo došli i s kim god smo se sreli, čitali smo u njihovim očima dobrodošlicu. Divni ljudi. Nezaboravni doživljaji. Zato nije čudo da je zadnjih dan-dva bilo suza. I s jedne i s druge strane.

Oproštaj je zapravo počeo nekoliko dana prije našeg odlaska. Počeo je, razumije se, u crkvenom dvorištu. A gdje bi drugdje? Crkva i njeno dvorište su glavno i jedino mjesto svih okupljanja. Jednoga dana odmah u popodnevnim satima počele su dolaziti grupe svirača i pjevača. Iznijeli su iz crkve klupe i svaka grupa sjela je u krug. Nisam brojio, ali bilo je najmanje desetak grupa. Svaka grupa bila je obučena u drugačiju boju odjeće i imala svoj vlastiti muzički repertoar. Instrumenti su skoro kod svih isti: zvončići, zvečke, udaraljke i pokoji stari puhački instrument. Naša obveza je bila pohoditi sve grupe. Obukli smo se u njihove nošnje koje su nam poklonili i, predvođeni župnikom i biskupom, krenuli u obilazak. Kod svake grupe zadržali smo se po nekoliko minuta. Grupa bi nama u čast odsvirala jednu melodiju, otpjevala pjesmu a žene bi otplesale jedan narodni ples iz njihove vlastite ponude. Najzanimljivije mi je bilo gledati male crnčiće kako se truckaju na maminim leđima dok ona pleše. Zaključio sam da nije nikakvo čudo što svi dobro plešu. Uči se od malena. Još nisu ni prohodali a već plešu - na maminim leđima. A tek koliko je duše u melodiji i plesu. Plesom i melodijom izražavaju svu svoju tešku i patničku povijest. Kada smo tako prošetali kroz to silno šarenilo boja i melodija, zaputili smo se prema pozornici gdje ćemo prisustvovati predstavi u našu čast. Moram priznati da nisam ništa razumio. Ali sam se za to vrijeme nagledao djece koja su upijala svaku izgovorenu riječ i pratila svaki pokret glumačke družine. Došlo je vrijeme dodjele darova. Popeli smo se svi na pozornicu i posjedali na crkvene klupe. Našli smo se pod svjetlom škiljavih reflektora koji su prijetili svaki čas da padnu na nas. Ali nisu. I žica i motke na kojima su reflektori bili obješeni, izdržali su. Međutim dogodilo se nešto drugo. Tek što je počelo donošenje darova, razumije se uz ples i melodiju, dogodilo se nešto što nas je iznenadilo. Nas da ali ne i domaćine. Nestalo je struje. Ostali smo u potpunom mraku. Ne vidiš prst pred nosom. Okretao sam se okolo i pitao kako će se nastaviti program. Mene je to s razlogom mučilo. Naime, nisam još bio došao na red da primim dar. One koji su već dobili dar, ovaj problem nije mučio. Iz onoga što će se ubrzo dogoditi zaključio sam da ovaj narod ima klikere. Tek što smo ostali u mraku, počela je ona svima nama znana zvrka malih mopeda prdavaca. Nisu prošle ni dvije minute a dvadesetak malih motorića s udaljenosti od nekoliko desetaka metara uokrug pozornice usmjerilo je svoja svjetla prema pozornici. Opet smo pod svjetlom. Ovaj put pod svjetlom farova malih motorića. Vjerujte, bilo je čarobno i ujedno simpatično. Je li župnik morao platiti gorivo, ne znam, jer struja nije došla do kraja programa a motorići su neumorno brektali cijelo vrijeme i osvjetljavali pozornicu. Na kraju programa župniku je ostala još jedna prilično zahtjevna dužnost, nagovoriti sudionike da prestanu s pjesmom, svirkom i plesom i pođu svojim kolibicama.

Trebalo je poći kući iz ovoga za nas egzotičnog područja a ostalo je još toliko toga nedorečenog. Kao za obiteljskim stolom u opuštenoj atmosferi razgovarali smo sa župnikom o svagdanjim stvarima. Dotakli smo se standarda. Kao i svagdje, tako i u Beninu ima onih koji bolje žive i ima sirotinje. Istina, sirotinja je u većini. A i oni koji su bogati nisu ni izdaleka bogati kao Europljani. Pitamo župnika zamjeraju li njemu što je njegova kuća recimo bolja nego njihove. Kaže nam:

"Ljudi ti ovdje neće to zamjeriti. Oni znaju da si ti stranac i da si imao u domovini jedan standard koji je viši od njihova. Ali nije to uvijek bilo tako. Ovo gdje ste vi sada, to prije dva mjeseca nije postojalo. Tih soba nije bilo. Ja sam želio da vi budete kod mene a ne kako

ste govorili da bi išli u hotel. Pa smo se potrudili, napravili ovo da vam bude ljepše. S druge strane, to misionara opterećuje. Hoćeš-nećeš, čim izideš iz dvorišta, vidiš kućice od zemlje, slamom pokrivene. A tvoja od čvrstog materijala i pokrivena limom. Ali nemoguće je svima napraviti kuće. I što je još važnije, moraš ih naučiti, kako je biskup rekao, da se oni sami moraju za sebe brinuti. Ja ih tome učim. Moji će župljani u nedjelju imati "kermes". Oni će za svoje novce kupiti stvari i dati ih na dražbu da se prodaju. Oni će te stvari na dražbi ponovno kupovati za višu cijenu. Sav taj novac oni će dati župi i iz toga ćemo graditi. Ono što ja od vas dobijem, samo je pomoć koju im dajem. Glavninu oni daju. Treba jedno istaknuti: ako si dobar s ljudima, oni su spremni sve dati. Pogledajte ove djevojke koje dolaze dok ste vi ovdje. Ja ih nisam zvao. One su došle same. One će tu od vas nešto naučiti. Evo, čuli smo kako te djevojke nisu znale oprati tanjur kada su prvi put došle. A sada znaju. Naučile su. Da. One nisu znale oprati tanjur jer kod kuće to ne rade. A sutra kada se udaju i postanu supruge, one će to znati raditi. Moraš im dakle pokazati. Tako je i sa svim drugim stvarima koje radiš u župi.

Na koncu tako je i kod nas. Sve ovo što je organizirano u župi ja sam naučio od svoga župnika u domovini. To što sam naučio, prenio sam na njih i oni to danas rade. Onaj doček, prvi susret s vama. Ja im nisam rekao ništa. Rekao sam im na župnom vijeću da vi dolazite i da u organiziranju budu normalni. Rekao sam im: "Budite Afrikanci. Što budete normalniji, bit će im ljepše." Sve su organizirali sami. Rekli su mi čak da žele za mene sabrati tisuću kuna da mi pomognu u troškovima dočeka. Ni za odijela koja ste dobili nisam im ništa rekao. Sve su to prikupili, donijeli i napravili sami. Vidjeli ste našu školu. Komunisti su nam je vratili 1991. godine. Naša je škola na prvom mjestu od svih katoličkih škola u biskupiji. Pet najboljih učenika u cijeloj regiji iz naše su škole. Kada tako nešto doživiš, to te onda čini radosnim. Mi imamo dvije stotine kateheta. Moji katehete kada idu na kongres, ide ih po stotinu. I kada biskup pita koliko je iz koje župe pa kada moji reknu da ih je stotinu, biskup ne vjeruje. Onda im kaže: Dignite se da vidim ima li vas stotinu! Kada se moji dignu, pola sale je na nogama. Normalno je da te i biskup cijeni ako dobro radiš. I naš biskup jako puno radi. Jako puno gradi. Posebno župne kuće. On crkve ne želi graditi. Njegovo mišljenje je da crkvu mora graditi župna zajednica. Neka znaju da je to njihova crkva. Biskup će pomoći napraviti župniku kuću da svećenik može doći i zajedno sa zajednicom graditi crkvu. U Togu su izgrađene veličanstvene crkve. Izgradili su ih donatori. Ali one su prazne. Ljudi nisu osjetili teret gradnje pa ne znaju cijeniti kao svoje. Dakle, osnovno što misionar u ovoj zemlji treba učiniti jest da im pokaže i malo pomogne. A oni će sami dalje. Treba dakle zajednicu naučiti da živi vjeru. A kada je zajednica živa, bit će i mladih koji će se oduševiti za svećenike i početi živjeti za tu zajednicu. Mi danas imamo petnaest svećeničkih kandidata, od čega je sedam bogoslova. Zamislite kada kroz deset godina bude petnaest svećenika oko oltara iz domaće crkve iz ove župe. Ja sam im rekao da ću plakati od radosti. Svaki od tih mladih bogoslova srce bi ti dao. Treba reći da su misionari još uvijek potrebni ovoj zemlji".

Bilo je i suza

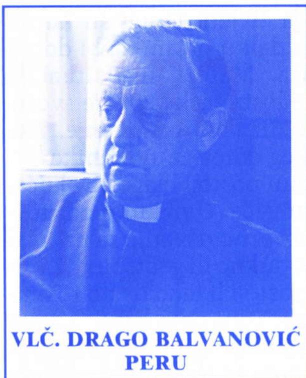
Zanimalo nas je kako žive njihovi svećenici. Odakle se financiraju, jer većina od njih ne dobiva pomoć iz zapadnih zemalja. O toj temi velečasni Toni kaže:

"Sve što se dobije u župi stavlja se u župnu blagajnu. I darovi i milostinja i mise. Svećenik na župi smije za svoje troškove uzeti iz župne blagajne samo koliko iznosi petnaest misa. Tih petnaest misnih stipendija iznosi 150 kuna. To je dakle njemu za njegove potrebe za cijeli mjesec. Sve drugo što potroši mora pred biskupom pravdati i dati svaka tri mjeseca račun o svemu koliko je i u što potrošio. Neki svećenici kupuju zemlju i otvaraju plantaže da bi mogli nešto zaraditi i od toga živjeti. Odakle bi inače mogao popraviti auto ili platiti gorivo. U unutrašnjosti Benina svećenici su još siromašniji nego ovdje. Neki su čak tako siromašni da su kupovali pa preprodavali gorivo da bi imali od čega živjeti. Drugi su kupili moped pa ga dali u najam da bi dobili nešto novaca. Materijalna situacije svećenika je dosta teška. Ovdje svećenici nemaju nikakvo osiguranje. Nemaju staračkog doma za svećenike."

U domovini postoji blagoslov kuća, milostinje su veće. U nekim područjima postoji obvezno davanje za uzdržavanje župnik - lukno ili godižbina. Zanimalo nas je postoji li tako nešto i Tonijevoj biskupiji. Toni nam kaže: "Ovdje je veliko poštivanje one crkvene zapovijedi 'Najmanje se jedanput godišnje ispovjedi i o Uskrsu pričesti.' Ovdje to svi poštuju. Svaki krštenik ima svoju knjižicu s kojom dolaze na ispovijed. Kada se ispovjede, svećenik im ovjeri knjižicu. Ona je kao neko svjedočanstvo prakticiranja vjere. I kada netko umre, rodbina mora donijeti knjižicu pokojnika da se vidi je li se pokojnik za života ispovijedao. Ako se nije ispovijedao, onda pokojnik ne može imati ukopnu misu. Ukopna misa je kada je tijelo pokojnika prisutno za vrijeme mise. Ako se pokojnik nije ispovijedao onda ima samo ceremoniju sprovoda bez mise. Uskrsna ispovijed ujedno se koristi da se župljane upozori na obvezu materijalnog pomaganja crkve. To je često vrlo neugodno i neki zbog toga ne dolaze na uskrsnu ispovijed. No ako tako ne činiš, onda oni misle da imaš puno novaca i da je njegova dužnost samo doći i Bogu se moliti a da ne treba pomagati. No ako im lijepo rastumačiš potrebe, ljudi će dati. Pogotovo ako vide da župa pomoću njihovih darova raste i napreduje. Evo, mi smo kupili jedno zemljište i posadili palme. Za nekoliko godina oni će prodavati palmino ulje i školovati sjemeništarce. Nisam ja to kupio sebi. Pomoći će sirotinji. Naša župa sada ima tri tisuće katekumena. Tisuću petsto dolazi ih ovamo na vjeronauk. Devet mjeseci dolaze na vjeronauk. Dva put na tjedan. Oni sjede pod drvećem. Nemamo ih gdje smjestiti. Iznesemo klupe i oni su na vjeronauku pod drvećem. Ove klupe koje imamo stare su dvadeset godina. Novac koji ste mi vi donijeli upotrijebit ću da im napravim klupe. Mi bismo željeli napraviti katehetski centar za vjeronauk, sobu za Caritas, prostoriju za župnu biblioteku, župnu dvoranu za predavanje. Možda će netko reći: A čemu to? Ako to nemaš, ne možeš ići naprijed."

Drugi dan svi smo na okupu. Časne sestre, naši vozači, moj Mojsije, kamerman, krojačice koje su nam uzimale mjeru i šile odijela, kuharice na čelu s kuharom Pavelom koji je i za ovu zgodu obuo japanke. Fotografiranje, stisak ruke i suze. I jedni i drugi žalimo što je sve to tako brzo prošlo i želimo da se ponovi.

KRAJ

VLČ. DRAGO BALVANOVIĆ PERU

JEDAN DRUGI PERU

PUTOPISNI ZAPIS MISIONARA DRAGE BALVANOVIĆA (XLII)

PILIĆI BEZ PERJA

Možda ste i vi već čuli da u Peruu postoji jedinstvena zaštićena vrsta psa bez dlake, zvan čusko. Mali pas, crne boje kože, glatke i tople, bio je poznat još u vrijeme carstva Inka. I danas je na cijeni radi vjernosti i inteligencije a i navodno pomoći osobama koje boluju od dišnih organa, jer njegova koža upija vlagu iz zraka. Mnogi roditelji daruju svojoj djeci ovoga psa da ih grije i liječi.

A "pilići bez perja" nisu mali pilići koji su se netom izlegli. Djeca su to koju možete susresti na ulicama grada, a taj mi naziv protumači pripadnik malenoga broja onih koji su "zadobili perje" jer su se na neki način već uključili u život grada.

Približio sam im se sasvim slučajno, kriv je za to moj stari auto VW "Amazon". Pokvario se, što nije ni čudo jer me služi vjerno već 12 godina.

Bila je noć, a noći su u ovom dijelu Perua u okolici Lime tamne i sablasne. Nigdje svjetla u blizini. Primijetim jedno maleno svjetlo koje je svjetlucalo. Osvrnem se oko sebe i približim se bojažljivo. Uočio sam grupu djece. Puše cigarete i odatle svjetlucanje. Jedni polugoli leže na zemlji (bez perja, bez pokrivača, bez kreveta i kauča, bez plahti i jorgana...).

Zatražih pomoć. Smiju se i ne dižu se. Jedni malo popili, drugi poludrogirani... Nakon nekog vremena uspostavim kontakt. Teško se sporazumijevamo, jer odgovaraju kroz zube, poluglasno na jeziku ulice, koji se ovdje zove jerga (herga). Obećavaju pomoć. Tako ostajem s njima satima čekajući bilo kakvog mehaničara i upoznajem samo dio života tih malih ljudi, ali i "velikog srca", te dio toga noćnog razgovora donosim po sjećanju za naše čitatelje:

¤ **"Što zapravo ovdje radite i od čega živite?"**

• *Odgovaraju mi: "Dok ti i Lima još spavate i dok ulice još ne ožive mi smo već na nogama. Još prije čistača ulica, prije pospanih policajaca, prije prodavača novina i drugih - mi započinjemo rad. Tražimo u kantama za smeće stvari koje možemo prodati ili zadržati za sebe."*

¤ **Pitam dalje: "Radite li vi pojedinačno za sebe ili za nekoga drugog?"**

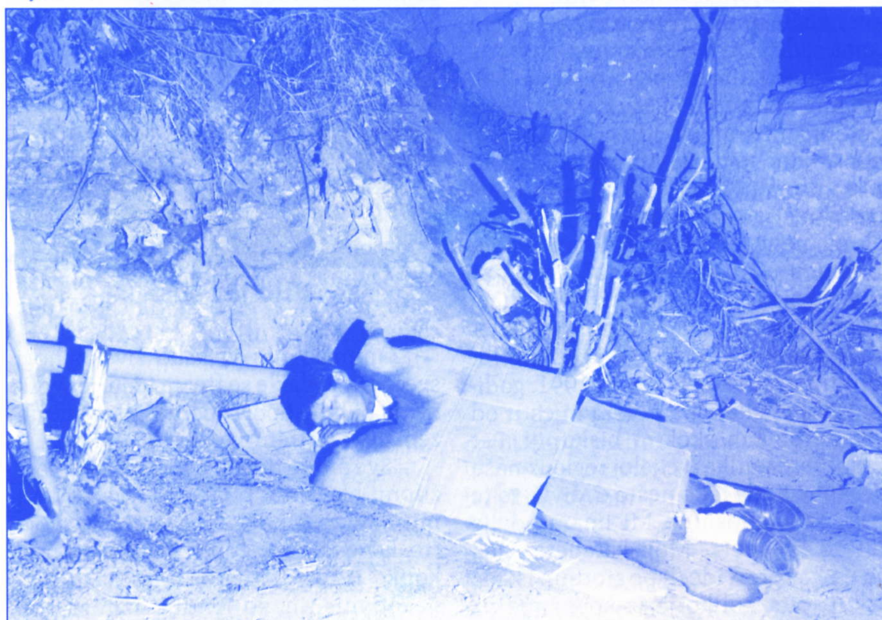
• *"Ne može se raditi samo za sebe", odgovaraju mi. "Ni ti ne radiš samo za sebe, nego za druge."*

¤ **"Kako radite taj posao?"**

• *"Svatko odabere jedan dio ulice, naselja ili dio grada. Izbor se poštuje. Jedino psi ponekad ne poštuju to pravo i otimaju ono što mogu pojesti i u drugim dijelovima grada koji njima ne pripadaju. Psi nas redovito prate. I oni traže po smeću hranu."*

¤ **"Što vi tražite po smeću?"**

• *"Sve što vrijedi i što se može upotrijebiti. Prvo istresemo smeće iz kantâ ili vrećica. Uvijek je to jedno iščekivanje i iznenađenje. Može se tu naći kruha, namirnica, konzervâ, hrane, a to je zapravo ono što mene i zanima", dobacuje jedan iz mraka odbijajući dimove cigarete.*

¤ **"Nađete li doista vrijedne stvari?"**

• *"Kako ne. Za mene je vrijedna stvar bočica od kolonjske vode, kutijice, igračke, stvari koje se mogu popraviti, bočice koje se mogu opet upotrijebiti."*

¤ **"Imate li nekoga tko se protivi vašem radu?"**

• *"Kako ne", povikaše svi u jedan glas. "Ponajčešće su to domaćice koje se vraćaju u zoru, tj. u 'naše radno vrijeme'. One nas tjeraju, zovu policiju ili ukućane..."*

¤ **"Mrzite li koga?"**

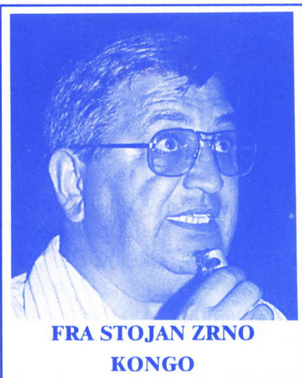
• *"Nije to mržnja, ali nam je krivo na vozače kamiona koji rano odvoze smeće jer s kamionima odlaze i naše nade da ćemo nešto pronaći za sebe i svoje i tako osigurati obrok za ovaj dan. I sunce nam je neprijatelj. Kada ono izađe, dan je i ulice ožive. Tada nema ništa od našega rada."*

¤ **"Kamo idete tada?"**

• *"Idemo u svoja skrovišta. Jedno je kod rijeke Rimac a drugo je ovdje u predgrađu La Victorica. To su mjesta gdje nema buke, gdje možemo malo zaspati, malo pušimo, pijemo."*

Tako se eto ovi maleni "pilići bez perja" vraćaju u svoja gnijezda do slijedećeg jutra.

U Limi, krajem kolovoza 1999.

FRA STOJAN ZRNO
KONGO

Puškom protiv duhova

4. svibnja 1997.

Otkako su Kabilini ljudi na vlasti, uvedeno je mnogo reda. Bili su ukinuli zatvor (koji je na terenu moje župe). Za manje prijestupe predviđene su batine, a za veće i strijeljanje. Svijet priča da nimalo ne štede niti žale kad udaraju. Čak ne gledaju je li žena trudna, samo je li kriva.

U gradu nastao mir. Navečer je tiho. Ipak sam se iznenadio kad sam se neku večer vraćao od fra Filipa i fra Ante oko 21 sat. Oćutjeh pucnjavu koja dolazi iz pravca kolodvora i zatvora. I čuvar koji pazi na kuću kad sam odsutan reče: "I oko 20 sati čula se pucnjava iz tog pravca." Već su pet tjedana na vlasti i otada nitko nije noću pucao (što je prije bila svagdanja stvar, osobito kad bi vlak dolazio da rastjeraju bandite koji nagrnu u vlak čim se zaustavi).

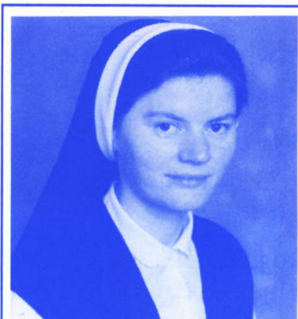
Danas saznadoh što je bilo. Priča mi susjed flamanski svećenik da ipak ima ljudi u zatvoru. On je prije hranio zatvorenike jer država nije imala novaca. Bilo ih je ponekad i do 180. Nekoliko dana zatvor je bio raspušten, i ovaj svećenik bio je slobodan, a sad ih opet hrani jer ih ponovno ima, ne tako mnogo, između 10 i 30. Reče da su neki dan mlatili nekog čovjeka, pa kako nisu bili odveć nježni, čovjek podlegao. Groblje je daleko izvan grada. Treba ići pješice i mrtvaca voziti na biciklu, jer za to nema vozila. Vojnicima se nije išlo tako daleko pa pokopali mrtvaca u blizini zatvora. Sad nastao problem. Neki od tih čuvara zatvora ne mogu spavati. Tko bi mogao biti uzrok tome, nego pokojnik. Da im se osveti, smeta ih noću, odnosno njegov duh im ne da mira. Zato su odlučili otjerati ga pucajući u zrak. Ali uzalud, jer duh se ne boji puške. Postoji samo jedan koji bi ga mogao otjerati: svećenik. Zato su pozvali vlč. Michela da blagoslovi zatvor i otjera duha blagoslovljenom vodom.

Fra Stojan Zrno

Velika radost za sve nas svećenike. U rukama imamo lijepo uređeni misal na kiluba jeziku koji je načinio naš fra Filip Sučić sa svojom skupinom prevoditelja. Ima ih dvije vrste: jedan obični uvez, a drugi ukoričeni i plastificirani. I prije je postojao neki mali s kojim se mogla reći sv. misa "za muku". Nedostajalo je mnogo toga u njemu. Sad je ovaj fra Filipov kompletan, a uskoro će izići i lekcionar za sve tri liturgijske godine (A, B i C).

- Nastavlja se -

S. VEDRANA LJUBIĆ
UGANDA

Velika nam djela učini Jahve: opet smo radosni!

Zaista, Gospodin nam učini veliko djelo. Neizmjerno smo mu zahvalni za nadbiskupiju Mbarara, kanonski osnovanu 11. lipnja ove godine. Imamo i svog nadbiskupa - Paula K. Bakyengu, domaćeg sina.

U svom pismu vjernicima novonastale nadbiskupije nadbiskup Bakyenga izražava zahvalnost Bogu za taj dar Rima Ugandi. Zahvaljuje svima koji su došli na njegovo ustoličnje i koji su pomogli oko proslave. Dalje u pismu stoji: "Želim vas također informirati o još jednom daru našoj nadbiskupiji Mbarara. Prošle godine smo dobili sestre Kćeri Božje Ljubavi. Sestre žive u župi Rushooka. To je njihova jedina zajednica u Africi... Izabrale su sv. Augustina za zaštitnika svoje zajednice. Zanimljivo, kad su ovdje došle, našle su biskupiju pod istom zaštitom. Blagoslov i otvaranje njihova samostana bit će na blagdan sv. Augustina, tj. 28. kolovoza 1999. Vjernici, a posebno svećenici pozvani su na blagoslov i da još jednom izrazimo sestrama dobrodošlicu" - stoji u nadbiskupovu pismu.

Prisjetimo se. Sestre Kćeri Božje Ljubavi došle su u Ugandu 7. listopada 1998. na poziv fra Ivice Perića. Kad smo došle u misiju, nismo imale svoju kuću. Iznajmile smo jednu malu kućicu u selu gdje smo skoro godinu dana boravile. Kućica ima nekoliko soba, ali bez stropa. Nije nam bilo dosadno, imale smo društvo: razne insekte, šišmiše, gušterice, tu i tamo po koju "bezazlenu" zmiju i dosadne štakore. Bože, kako znaju biti dosadni.

Dakle, trebalo je početi od početka. Fra Ivica je s narodom pripremio gradilište, kamen, pijesak i ispekli su nešto blokova. Trebalo nam je novaca bez kojeg nije bilo moguće početi s gradnjom. Dobrotom braće franjevaca iz MISSIONSZENTRALE Der Franziskaner in Bonn - Germany i pomoći naše družbe gradnja je započela. Sve je bilo pod kontrolom. Zalaganjem fra Ivice i generalne glavarice Nikoline Hendges, blagoslov smo imali 28. kolovoza 1999.

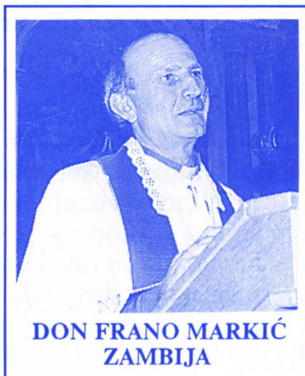

Očekivali smo puno gostiju iz bliza i daleka. Trebalo je pripremiti hranu za sve. Mi sestre nismo nikad same - Bogu hvala. Tu su ljudi dobre volje koji su preuzeli dio tereta. Oni su se sami organizirali uz našu pomoć i pripremili ručak tako da nitko nije otišao gladan. Mi sestre smo dale dvije krave i drugo u znak zahvalnosti da bi zauzvrat i mi dobile kravu od jedne naše filijale.

Osvanu 28. kolovoza. Sve je u pokretu: stižu svećenici, sestre, biskup Kakubi, biskup u miru, nadbiskup Paul K. Bakyenga. Generalna glavarica Nikolina Hendges sa s. Carolinom, savjetnicom je stigla nekoliko dana ranije. Tu je mnoštvo svijeta: pjevači, plesači. Sve je spremno samo čekamo hoće li nam nebo dopustiti početi. Naoblačilo se, i to ozbiljno. Sveta misa će biti vani. Procesija je pošla od crkve do šatora. Svijet je vani na otvorenom. Evo kiše. Kad u Africi kiša počme padati - ne šali se. Svijet se sklanja, mi smo pod šatorom, borimo se također s kišom. Svi su aktivni da bi zaštitili bar oltar i biskupe. Postalo je smiješno sve to promatrati. Nakon poduže pauze, čekajući da kiša prestane, sveta misa je nastavljena i nesmetano završena.

Nadbiskup je u svojoj propovijedi ponovno izrazio svoju zahvalnost sestrama ističući da mu je drago da smo izabrale živjeti u Rushooki, na selu a ne u gradu. Između ostalog rekao je: "Sestre Kćeri Božje Ljubavi su se odazvale na poziv 'Dođi i pomozi nam' (Dj 16, 6-10). Dobro došle, sestre: Alaide, Ancilla, Vedrana, Angelika i Magna. Drago nam je da ste odlučile živjeti ovdje u Rushooki s ovim ljudima. Bog vas voli! Bog je ljubav! Vi također ljubite jedna drugu. Biti kršćanin, još više biti redovnik znači nositi Krista drugima tako da svi doživimo da je Emanuel - Bog s nama! Ove sestre," nastavio je nadbiskup, "nisu došle ovdje zato što nisu imale što raditi u svojoj zemlji. One su došle živjeti s vama, učiti vas i učiti od vas."

Sestra Alaide je u svom govoru izrazila zahvalnost svima koji su nam pomogli u gradnji. "Ovo je dan radosti za sve nas, našu družbu, nadbiskupiju Mbarara i župu Rushooka. Posebno zahvaljujemo fra Ivici Periću, Patriku, graditelju i braći franjevcima. Mi Kćeri Božje Ljubavi ostajemo ovdje s onima kojima smo poslane na izgradnji Kraljevstva Božjega u Africi. Imamo dom! Neka je zato Gospodinu hvala!" ■

DON FRANO MARKIĆ
ZAMBIJA

HVALA ZA DAR MOLIMO ZA DAROVATELJE

Aleluja!

Dragi Anto!

Primio sam Vaše pismo od 29. rujna (blagdan svetih Arkanđela) 1999. U njemu stoji obavijest da ste poslali na moju adresu ček na 1.500 USD, poklon don Ivana-Sebastijana Lončara za potrebe ove župe. Samo dan poslije primitka Vašega pisma primio sam i preporučeno pismo Zagrebačke banke od 6. listopada 1999. Kad sam uzeo u ruke to pismo, najprije sam ga dobro pogledao sa svih strana i kutova da vidim je li otvarano i ponovno lijepljeno. Unatoč žigovima koje oni udaraju na pošti, iako preporučeno, dosada im nije bilo vjerovati. Imao sam iskustva da mi je preporučeno pismo otvarano i ponovno lijepljeno. To nam je i očigled da su se pisma otvarala i uništavala. Mnogi su čekovi tako stekli drugoga vlasnika koji ih je unovčio. Mnogi me i telefonski nazovu pitajući jesam li primio pismo, a ja dajem negativan odgovor. Izgleda da se je stanje poboljšalo nakon mnogo prigovora čak i na vladu, pa sam na svu sreću primio pismo neotvoreno s čekom unutra. Moguće da su i Arkanđeli imali svoje prste u tome? A zašto ne i sv. Terezija od Djeteta Isusa, a i sv. Franjo Asiški? Sve je to bilo tih dana.

Činjenica je takva da Ivica za deset mjeseci nije primio niti jedno pismo. E-mail mu je bila jedina veza pisanom riječi. Ako Misijska centrala ima e-mail, možete se javiti na ovu adresu: ***kordic@zamnet.zm***, i to će biti najbrža veza.

Hvala na pismu i na čeku koji će dobro doći onima koji su i te kako potrebiti. Hvala don Ivanu koji je "otkinuo" jedan dio i za ovaj djelić svijeta. Milosrdni Otac će znati kako mu to uzvratiti. A naše će molitve biti usmjerene prema tome cilju.

A ja? Dobro sam, dragom Isusu hvala. Tijelo s godinama gubi svoju živahnost, ipak se dobro održava i izdržava. Ponekad dođe i koji napad što je ovome podneblju i svojstveno. Ima ona naša: "Ne mogu se potužiti, Bogu hvala." Ivica i ja imamo podijeljene poslove i službe.

Samo ću spomenuti koja su moja zaduženja u župi i u biskupiji. Kao župni vikar zna se što je pod tim nazivom. Meni su povjereni mladi - svaki tjedan sastanci, jedna mala molitvena grupa, samohrane majke (djevojke koje imaju jedno dijete ili više a nikada nisu udavane). Na biskupijskoj razini su dvije grupe koje posjećujem svaka tri mjeseca. Duhovne vježbe za razne dobi...

* * * * * * * * * * * * * * *

Vama i sestrama, rodbini, prijateljima, dobrotvorima i znancima SRETAN BOŽIĆ i srdačne pozdrave uz molitve i radosni aleluja želi don Frano - Aleluja

Prenosim čestitke i pozdrave od IVICE

S. EMANUELA ŠKARICA

AFRIČKA ŽENA

AFRIKA, SVIJET KOJI SE OTVARA

1.3 Političko-svjetonazorna raznolikost Afrike

Godine 1963. osnovana je u Addis Abebi Organizacija afričkog jedinstva, OAU (Organization of African Unity), koja bi trebala politički i gospodarski ujediniti cijelu Afriku. To je bilo razdoblje oslobađanja od kolonijalne vlasti. Gana je to uspjela godine 1957. kao prva država u Africi. Zato je na ganskoj zastavi jedna crna zvijezda - simbol za prvu slobodnu afričku državu (*F. KOWAL, Afrčka sinoda, Inkulturacija, RV 4/1994., s. 8*).

Mlade neovisne afričke države, predvođene karizmatskim i intelektualno dobro naobraženim mladim političarima, nadale su se u zanosu idealizma da će afrički kontinent postati jedinstvena politička i ekonomsko-vojna velesila. Vrijeme je ipak pokazalo da to nije bilo moguće ostvariti. Glavni razlog tomu je u nerealističkom pristupu afričkoj društvenoj stvarnosti koja se ne smije gledati kao nešto monolitno. Afrički kontinent je jedan velik mozaik jezika, plemena, kultura i običaja. A kolonijalne granice država nisu poštivale ni etničke ni geografske cjeline, nego interese europskih kolonijalnih velesila. Kolonijalne sile nisu doprinijele ujedinjenju Afrike, nego su, dapače, postale uzrok mnogim krizama i ratovima.

Ta razmišljanja trebala bi upozoriti na kompleksnost afričke stvarnosti i na otvorenost suvremenog afričkog društva na svim područjima: naobrazbe, prosvjete, zaštite zdravlja i na ekonomsko područje. U ovom stoljeću najviše se promjena dogodilo na vjerskom području, a nemojmo zaboraviti i na ideološko-političku otvorenost i traženja. Nove neovisne afričke države, npr. Gana, a kasnije Gvineja Bisau, kao i mnoge druge, pokušavale su se

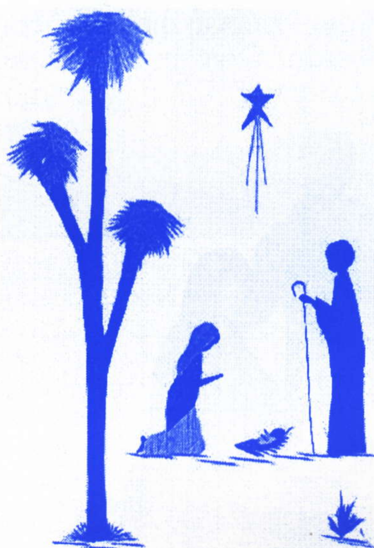
MISIJSKI VELIKANI

BONIFACIJE

misionar i mučenik (2)

Piše: Ilija Doborski

Papa Grgur II. imenovao je 732. godine Bonifacija nadbiskupom i naložio mu da po germanskim područjima osnuje biskupije, a za voditelje izabere muževe dostojne te službe i podijeli im biskupski red. Toj su se odluci ubrzo usprotivili pojedini članovi biskupskog zbora koji su tada uživali punu slobodu i imali sve moguće svjetske povlastice. Manji broj klerika, koji je pristigao iz Bonifacijeve stare domovine, bio je spreman podržati njegove reforme. Uz njihovu podršku Bonifacije je osnivao nove samostane koji su potom postajali centri i rasadišta kršćanskog života u germanskim krajevima. Tako je pod vodstvom priora Wigberta osnovao samostan Fizlar odakle je izrastao poznati samostan Ohrdruf, kao i ženski samostan u Tauberbischofsheimu koji je Bonifacije povjerio svojoj rođakinji Liobi, darovitoj i svetoj ženi. Njoj su danas Nijemci neobično zahvalni za uvođenje višega odgoja za djevojke. Najglasovitiji samostan što ga je na njemačkom tlu utemeljio sv. Bonifacije jest onaj u Fuldi, posvetivši ga Presvetom Otkupitelju. U njemu je želio biti i pokopan. Samostan je već pod upravom prvog opata Sturmija broji nekoliko stotina redovnika te je još u Bonifacijevo vrijeme bio polazište za mnoga misijska putovanja po germanskim zemljama.

Za vrijeme svoga trećeg putovanje u Vječni Grad imenovan je papinskim legatom za krajeve sjevernije od Alpa dobivši ovlast od Petrova nasljednika da u njima osnuje nove biskupije te imenuje i posveti biskupe. S izuzetnom darovitošću i velikim uspjehom započeo je s organizacijom

opredijeliti za komunizam: sovjetski ili kineski. Kasnije sve do pada Sovjetskog Saveza, svaki novi vojni režim tražio je pomoć ili od Kube (npr. Angola, Gvineja Bisau, Mozambik) ili od Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (npr. Etiopija).

Afrika je u ovom stoljeću doživjela nevjerojatne promjene: od kolonijalne ovisnosti pa do nezavisnih državnih organizacija, sa svim strukturama potrebnim za funkcioniranje jedne države; od nepismenosti do pohađanja svih vrsta škola i upravljanja sveučilištima; od liječenja kod kuće ljekovitim biljem do raznovrsnih bolnica; od obrađivanja polja "mačetom" (velikim nožem) pa do upravljanja strojevima i kompjutorima; od života na selu do snalaženja u milijunskom velegradu (npr. Zair, Abidjan, Accra, Nairobi); od štovanja i življenja u strahu od plemenskih božanstava i tradicijskih plemenskih norma ponašanja do obnašanja uglednih i odgovornih svećeničkih, biskupskih i kardinalskih (F. KOWAL, *Afrčka sinoda, Inkulturacija*, RV 4/1994., s. 9 ...: *Afrika je dobila 1939. god. prvog domaćeg biskupa -Kiwanuda u Ugandi i Ramarosandratana na Madagaskaru, a danas ih ima više od 300; dekan kardinalskog zbora i prefekt kongregacije za biskupe je kardinal Bernardin Gantin iz Benina, zapadna Afrika)* funkcija u Crkvi koja obuhvaća cijeli svijet.

Ipak, poznati su nam slučajevi da je to sve preveliko opterećenje za pojedince. Zato često dolazi do psihičkih i živčanih slomova ličnosti.

1.4 Moj susret s Afrikom

Afrika je zemlja mojih mladenačkih snova. Puno puta sam razmišljala o odlasku u misije, ali to nije bilo nešto što mi je bilo simpatično, nego jednostavno nešto što me je iznutra tjeralo na razmišljanje. Postojao je u meni neki čudan nemir. To bih jednostavno mogla usporediti s Jonom... Prije nego što sam odlučila napisati molbu za doživotne zavjete i potpuno se predati Gospodinu, osjećala sam da moram i taj "problem" riješiti. Tako sam napisala molbu i za misije. Dobila sam dozvolu i 1989. godine, početkom listopada stigla sam na afričko tlo Gvineju Bisau. To mi je izgledalo kao neki lijepi san... Bilo je i šokantnih stvari, ali i to je bio dio onoga mog sna. Mnoge sam stvari zamišljala da će biti još i teže. Jedino mi je bilo teško bez kruha prve dvije godine. Kasnije ga se već moglo kupiti.

- Nastavlja se -

Crkve u pokrajini Bavarskoj, koju je podijelio na četiri biskupije: Salzburg, Freising, Regensburg i Pasau. U njezinim sjevernim krajevima osnovao je biskupije u Eichsättu, Würzburgu, Buraburgu i Erfurtu. Za pastire im je postavio redovničku subraću koji su pristigli iz stare domovine. Biskupiju Würzburg povjerio je svome učeniku Burchardu, a Eichstätt rođaku Willibaldu.

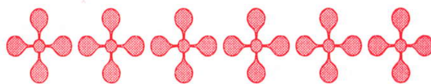
Kao legat Bonifacije je primio od Petrova nasljednika skoro neograničenu punomoć u provođenju crkvene reforme. Veliki apostol Germana ipak se strogo pridržavao uputa iz Vječnog Grada. Često je slao izvještaje o svome djelovanju, a ponekad je za sitnice znao pitati Rimsku kuriju za mišljenje.

Ipak mu je najviše glavobolje zadavala crkvena neorganiziranost po germanskim krajevima. Tada je naime vladalo pravilo: Tko je imao posjede, morao se brinuti za crkve i za uzdržavanje klerika. Tako su crkve i svećenstvo postajali vlasništvo zemaljskih vladara koji su često s klerom i bogomoljama raspolagali kako su željeli. Crkvene službe podjeljivane su po rodbinskoj vezi, a tim je klericima često nedostajala volja i želja za iskrenim dušobrižništvom. Karlo Martell nije mogao niti želio na toj praksi nešto izmijeniti. Tek poslije njegove smrti (714.) njegovi su sinovi Karlmann i Pipin pritekli Bonifaciju u pomoć oko provođenja crkvene reforme.

Ubrzo je potom bio sazvan "Germanski sabor" koji se pod Bonifacijevim predsjedanjem isključivo bavio disciplinskim i pravnim pitanjima Crkve u germanskim krajevima. Mnogi biskupi, koji su ujedno bili i svjetovni vladari, nisu stali na stranu sabora i papinskog legata, što je donosilo nove napetosti i nesuglasice. Te će napetosti u slijedećim godinama još više rasti, a biskup Bonifacije sve više potiskivan iz javnog života. On je bio onaj kome je uspjelo uspostaviti dobre odnose između franačkog kralja i Svete Stolice, a to obostrano povjerenje znalački će iskoristiti za obnovu crkvenog života po biskupijama koje je već bio osnovao.

Osamdesetogodišnji će se Bonifacije u proljeće 754., u pratnji mnoge redovničke subraće, ponovno zaputiti na sjever poganskim Frizima kojima je prije četrdeset godina pokušao navijestiti evanđeosku poruku spasenja. Njegovo je propovijedanje ovoga puta našlo plodno tlo, tako da su se u kratkom vremenu mnogi dali krstiti. Njima je želio 5. lipnja podijeliti sakrament sv. potvrde. Umjesto novokrštenika u tabor je provalila četa razbojnika rušeći i ubijajući sve pred sobom. Jedna od preživjeli osoba kasnije je pričala da je Bonifacije u tome napadu razjarenih Friza pokušao knjigom zaštititi glavu. Ipak je bio pogođen na smrt. Ta je knjiga, na kojoj su vidljivi udarci mačem, pokopana s njime u Fuldi te se i danas još može vidjeti. I tako je sv. Bonifacije svoju veliku i svestranu misionarsku djelatnost zapečatio vlastitom krvlju koja će postati sjeme novih kršćana u germanskim zemljama. S pravom je jedan suvremeni crkveni povjesničar rekao da njegova veličina ne leži u duševnoj genijalnosti, već u snazi nesebičnog služenja Crkvi i njezinoj vidljivoj glavi - Petrovom nasljedniku kome je uvijek ostao vjeran i pored ponekih razilaženja u mišljenju.

- Nastavlja se -

Misijski dan u Kolanu na otoku Pagu

Trajni poziv Isusa Krista koji odjekuje u njegovoj Crkvi kroz sva vremena: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga..." (Mt 28,19), potaknuo nas je na intenzivnije razmišljanje o misijama. Evanđelje Misijske nedjelje (30. kroz godinu - A), uz misijski plakat, upravo je bilo odličan ispit savjesti svima nama kako se odnosimo prema čovjeku i kakvu mu ljubav iskazujemo. Je li ljubav prema čovjeku mjera ljubavi prema Bogu, upravo to je bila i tema homilije na Misijsku nedjelju, uz poticaj na razmišljanje o načinu našega života.

Ta razmišljanja vjeroučiteljica i župnik prenijeli su i na djecu u župnim i školskim katehezama tako da su djeca odlučila odricati se žvakaćih guma (2 kune) te svoj prilog stavljati u posebne kasice za misije, odnosno za najsiromašnije među siromašnima.

Da ih podržimo, organizirali smo predavanje o misijama uz prikazivanje filma i dijapozitiva iz misija te raznih misijskih rekvizita koje je u svojoj misijskoj torbi donio don Andrija Iličić, svećenik mostarske biskupije, koji se sada nalazi u gradu Pagu u službi duhovnika časnih sestara benediktinki. Don Andrija je u prepunoj katehetskoj dovrani, pred djecom od 3. do 8. razreda, pred njihovim roditeljima i naravno bakama, uz ponekog i djeda, iznosio doživljaje iz svojih misijskih dana ili, bolje reći, godina. U Tanzaniji je proveo 10 godina vršeći Kristovu zapovijed: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju" (Mk 16,15).

Svojim bogatim iskustvom obogatio je i nas, živo i zanosno nam pripovijedajući svoje doživljaje i događaje, tumačeći nam razne dijapozitive, rekvizite i karte. Djeca su ga sa zanimanjem slušala, za njih je to bio istinski doživljaj susresti se s nekim tko je doista živio i radio među našom crnom siromašnom braćom. Protumačio nam je slavlje mise uz pjesmu i ples, te njihove običaje koji su vezani uz način života u raznim plemenima. Dakako da je djecu posebno zanimalo čuti sve o velikim zmijama i životinjama koje je don Andrija susreo u svome misionarskom životu. Starije je zanimala poljoprivreda i način preživljavanja, međutim, uz sve to ipak smo željeli saznati i kakvi su vjernici te kako žive i doživljavaju svoju vjeru.

Prije predavanja i susreta s misionarom u župnoj crkvi svetog Luke molili smo žalosna otajstva misijske krunice koju su predmolila djeca prikazujući svoje molitve za sve misionare i one s kojima rade. Naš susret s misionarom završio je na suahili jeziku.

Molimo dobrog Boga da blagoslovi sve naše misonare i da svima obilno nagradi njihov trud i njihovu ljubav prema čovjeku.

Don Marino Ninčević

UZ MISIJSKU NEDJELJU 1999.

AKCIJA ZA S. VEDRANU

U dječjem vrtiću svetoga Josipa u Granešini u toku listopada ove godine organizirali smo prigodnu akciju uz Misijsku nedjelju. Cilj nam je bio probuditi misijsku svijest kod djece i roditelja te potaknuti na djelovanje, tj. nešto konkretno učiniti za one najpotrebnije i za one koji s njima rade.

Dobar i konkretan motiv bila nam je naša misionarka s. Vedrana Ljubić koja je godinu dana prije svog odlaska u misije boravila u granešinskoj zajednici i tako se uključila u njezinu djelatnost - rad u dječjem vrtiću. Mnoga je djeca i roditelji znaju i živo se zanimaju za njezino djelovanje. Prigodnim plakatom i fotografijama koje nam je poslala s. Vedrana iz svoje misijske postaje pokušali smo dočarati njezin život i rad, a ujedno i potaknuti djecu i roditelje da u tu veliku misijsku djelatnost ljubavi i dobrote ugrade i svoj kamenčić. S djecom smo prolazili različite aktivnosti vezane uz misije, priče i razgovore, na što su mališani odgovorili "likovnim jezikom" prenijevši svoje dojmove.

Uz sve to skupili smo novčani prilog od 94 kune, 6 DEM i 20 ATS. S tim skromnim prilogom za našu "tetu Vedranu" želimo joj poručiti da mislimo i molimo za nju da i dalje predano radi i radosno svjedoči Božju ljubav malom "Kleofasu" (dječak s fotografije koju nam je poslala) i svima kojima je poslana.

s. Gordana Igrec FDC - Dječji vrtić sv. Josipa, Granešina

PROSLAVA MISIJSKE NEDJELJE U KISTANJAMA

Vjernici Hrvati iz Janjeva, nakon sedamsto godina svoje slavne i bogate povijesti i teško proživljene prošlosti u dijaspori na Kosovu, morali su početkom srpske agresije na Hrvatsku i hrvatski narod (91/92.), napustiti svoju rodnu župu Janjevo i ostaviti prekrasnu crkvu sv. Nikole

koja je bila središte njihova svakolikog života, hraneći i braneći njihov duhovni, nacionalni i uljudbeni identitet i vratiti se u svoju matičnu domovinu.

Nakon pet godina potstanarstva u zagrebačkoj Dubravi, i pošto je Hrvatska slavno pobijedila srpskog agresora u nezaboravnoj vojnoj i redarstvenoj akciji "Oluja '95.", Janjevcima Hrvatska vlada nudi napučiti oslobođene krajeve zadarske nadbiskupije u benkovačkom dekanatu. Tako se Janjevci na Cvjetnicu 1997. naseljavaju u Kistanje.

Oni, ponijevši iz Janjeva svoje zdravo duhovno, nacionalno i uljudbeno biće, donose u ove opustjele krajeve život pun mladosti, vedrine i optimizma i osnivaju novu župnu zajednicu sv. Nikole - Novo Janjevo *(Sada kada je Ministarstvo razvitka, useljeništva i obnove RH izgradilo u Kistanjama još 12 novih kuća na državnom zemljištu, župa će se za mjesec dana povećati još za 500 članova - sveukupno župa će brojiti 1.600 duša u 300 obitelji. Djece u osmogodišnjoj školi sada ima 201, a očekujemo još 80, a još toliko ima predškolske djece.)*

Ovdje i sada na novim prostorima i u sasvim drugačijim prilikama - svakako daleko boljim - započeli su ispisivati nove i svjetlije stranice svoje povijesti.

Uz mnoge poteškoće pri stvaranju nove župe na ruševinama, zgarištu i u pepelu, život se odvija dosta normalno, osobito je vjerski život vrlo aktivan. Pored vjerskih običaja i pobožnosti koje su njegovali u Janjevu, preuzimaju i nove koji se njeguju u zadarskoj nadbiskupiji i u susjednim župama, primjerice preuzeli su slavlje blagdana Gospe od Zdravlja i nastavili ga slaviti kao drugotnu zaštitnu svetkovinu svoje nove župe *(naime, u Kistanjama se u onom sistemu samo jednom godišnje slavila sv. misa, i to na ovaj blagdan)*, zatim hodočaste na blagdan sv. Nikole Tavelića u susjednu župu Lišane *(vjernici iz župe Lišane pak dolaze na njihovu zaštitnu svetkovinu sv. Nikole 9. svibnja, kao i na Gospu od Zdravlja 21. studenoga).*

Među inim lijepim običajima koje su vjernici Janjevci ponijeli iz Janjeva jest i ovaj: svečano slavlje Misijske nedjelje. *(Isto tako u Janjevu se svečano slavila Nedjelja duhovnih zvanja - iz Janjeva sada ima živih 37 svećenika i dvadesetak sestara.)* Oni za tu zgodu pozovu nekog svećenika izvana, po mogućnosti nekoga koji je bio u misijama da im uveliča svečanost.

Tako su ove godine pozvali don Andriju Iličića, poznatoga dugogodišnjeg misionara u Tanzaniji. On je predvodio svečanu župnu misu poldanicu koju je započeo i završio na suahili jeziku i imao prigodnu propovijed o misijskom životu i radu hrvatskih misionara. U propovijedi je don Andrija upoznao vjernike s ovogodišnjom porukom svetog oca Ivana Pavla II. za Svjetski misijski dan o temi: Otac izvor apostolske zauzetosti Crkve te je - u svom izvornom stilu - pozvao mlade da se oduševe za misijsko zvanje i bez straha pođu u misije navještati Radosnu vijest spasenja onima koji za nju još nisu čuli.

U popodnevnim satima s. Blaženka Delonga prva časna katehistica u župi (župa Kistanje dobila je vrlo brzo časne sestre. To su sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga splitske provincije. Zasad su došle dvije: s. Blaženka Delonga i s. Lambertina Dukić, a treća s. Nada Tadić-Šutra određena je i uskoro se očekuje. Kad budu otvorili vrtić za predškolsku djecu, vjerojatno će doći još koja - neke časne već čekaju na to. Mnogi se čude kako je župa Kistanje dobila tako brzo časne. Jedini je odgovor što se i mnogi čude kako tamo ima toliko djece?!), okupila je u kapelici i mlado i staro na misijsku krunicu, a nakon krunice don Andrija je nastavio o onome što je prije podne govorio: prenositi im svoja iskustva i iskustva ostalih hrvatskih misionara, ovaj put i prekrasnim dijapozitivima.

Svi su bili oduševljeni i vrlo zadovoljni što su na tako izvanredan način upoznali život i rad naših misionara u dalekim misijskim zemljama.

Inače, zahvaljujući don Andriji, ta nova župa prima gratis deset brojeva misijskog lista "Radosna vijest" te stoga vjernici, ovom prilikom, osobito zahvaljuju i glavnom uredniku vlč. Anti Buriću što se duhovno obogaćuju lijepim sadržajem i žele mu puno uspjeha i Božjeg blagoslova u promicanju i širenju Radosne vijesti.

Don Gašpar Dodić, župnik

UJEDINJENI U MOLITVI I SVETOJ MISI

Već nekoliko mjeseci domovinska Crkva povezana je s našim misionarima i oni s domovinskom Crkvom po svetoj misi, moljenju časoslova i privatnim molitvama. Svi smo svjesni snage molitve i puni pouzdanja u Isusovo obećanje da ćemo sve dobiti što ga zamolimo. Naše molitve u kojima smo sjedinjeni s našim misionarima imaju samo jednu nakanu: izmoliti snagu i blagoslov za uspješan rad naših misionara u svjedočenju Isusove ljubavi. Ljudskim silama i umu često su nedokučivi putovi Gospodnji kojima kroči k pojedinoj duši ili pojedina duša k njemu. Eto to ga upravo molimo. Molimo ga da nađe put do onih duša koje ga još nisu upoznale služeći se našim misionarima i misionarkama. U godini smo koja je na poseban način posvećena našemu nebeskom Ocu. Svaki otac voli svoje dijete. A kako nas tek voli Otac koji je i Bog. Uza svu njegovu ljubav dvije trećine čovječanstva ni nakon dvije tisuće godina nisu ga upoznale. Razlog je to da se svi još svesrdnije angažiramo i postanemo tu gdje jesmo misijski djelatnici. Netko darom, netko molitvom i svetom misom, netko žrtvom. Molimo, a Bog će blagosloviti i naše molitve i rad naših misionara.

****

BUDIMO ZAJEDNO U MOLITVI I SVETOJ MISI S NAŠIM MISIONARIMA
ONI MOLE ZA NAS MI MOLIMO ZA NJIH

RASPORED SVETIH MISA I ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

SIJEČANJ 2000.

****

RASPORED PRIKAZIVANJA SVETIH MISA ZA DAROVATELJE

- 1. 1. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Ujewa u Tanzaniji prikazuje don Ante Batarelo,
- 1. 1. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Ashaiman - Tema u Gani prikazuje don Ivan Stojanović,
- 4. 1. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji sv. Antuna Padovanskoga u misiji Mwinilunga u Zambiji prikazuje vlč. Stipo Miloš,
- 28. 1. 2000. svetu misu za darovatelje u misiji Rushooka u Ugandi prikazuje fra Ivica Perić.

RASPORED MOLJENJA ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

- 9. 1. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Mirjam Šurjan u misiji Ngaoundere u Kamerunu,
- 10. 1. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Danijela Dropulja u misiji Affame u Beninu,
- 20. 1. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Natalija Bešlić u misiji Affame u Beninu,
- 25. 1. 2000. časoslov za darovatelje moli sestra Vedrana Ljubić u misiji Rushooka u Ugandi,
- Sestra Andrea Bulut, SMI u Belgiji svakog utorka u mjesecu siječnju prikazuje svetu misu, časoslov i krunicu za darovatelje.

SVETE MISE I ČASOSLOV U DOMOVINI ZA MISIONARKE I MISIONARE

- 9. 1. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Fidelis Lučić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 16. 1. 2000. časoslov za misionarke i misionare moli s. Mirna Nikolić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 17. 1. 2000. svetu misu za misionarke i misionare u župi Ranjenog Isusa u Velikoj Gorici za misionarke i misionare prikazuje vlč. Anto Burić,
- 24. 1. 2000. na krajnjem rubu Hrvatske, u Baranji, na Dunavu, u Batini, u crkvi svetog Valentina za misionarke i misionare svetu misu slavit će vlč. Đurica Pardon, župnik s cijelom župnom zajednicom,
- Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup mons. Frane Franić moli časoslov za misionarke i misionare,
- Svake subote u mjesecu siječnju večernju svetu misu za misionarke i misionare prikazuju suradnici misija župe Svih Svetih, Đakovo,
- Svakog ponedjeljka u mjesecu siječnju svetu misu, časoslov i krunicu za misionarke i misionare prikazuje sestra Andrea Bulut, SMI u Belgiji,
- Svakoga prvog četvrtka u mjesecu za misionarke i misionare moli molitvena zajednica Krvi Kristove iz Rijeke.

UISTINU, BEZ MENE NE MOŽETE UČINITI NIŠTA (Iv 15,5)

VIJESTI

U INDIJSKOJ SAVEZNOJ DRŽAVI ANDRA PRADESH VIŠE OD 100 DJECE UMRLO OD UPALE MOZGA

Indija, Andra Pradesh (MISNA) - U posljednja tri tjedna u indijskoj saveznoj državi Andra Pradesh u epidemiji japanskog encefalitisa i upale mozga umrlo je više od stotinu djece. Službeni izvještaji govore i o drugih 500 koja su hospitalizirana zbog iste epidemije. Mjerodavne vlasti, u želji da spriječe dalje širenje epidemije, nastoje zabraniti uzgoj svinja koje su, prema mišljenju stručnjaka, veliki prijenosnici japanskog encefalitisa koji uglavnom prenose komarci. Ako ta zabrana stupi na snagu više od jedan milijun ljudi ovisit će o milosti i nemilosti administracije koja bi trebala pronaći alternativno rješenje za sredstava za život tim ljudima.

VLADA OBALE BJELOKOSTI TRAGA ZA TRGOVCIMA KOJI PRODAJU DJECU ROBOVE

Obala Bjelokosti (MISNA) - Vlada afričke države Obale Bjelokosti nedavno je pokrenula novu inicijativu kojom želi spriječiti prodaju djece-robova. U vezi s deklaracijom UNICEF-a (UN Children's Fund) vlada Obale Bjelokosti poziva sve vlade i pojedince da prijave mjerodavnim vlastima svaki pojedini slučaj trgovanja djecom robovima. Pojava nasilnog prodavanja djece robova još uvijek je u praksi u mnogim dijelovima Afrike. Regionalna konferencija o tom problemu održat će se u Gabonu slijedeće godine u veljači.

BIJEG PREKO GRANICE PRED SUŠOM

Kenija (MISNA) - Oko pet tisuća stanovnika područja Turkana u sjeverozapadnoj Keniji prešlo je preko granice u Etiopiju sa svojim stadima da bi se na taj način zaštitilo od suše koja je zavladala u tom području. Očajnička potraga za vodom i hranom potaknuta je činom kojim je pomoć koju je ovom području poslala vlada u Nairobiju u hrani data u prodaju umjesto da bude podijeljena. Prema današnjem novinskom izvještaju, stanovnici područja Kibish koje se nalazi uz granicu između Kenije i Etiopije bili su prisiljeni napustiti svoja sela pošto su nekoliko dana bili bez hrane i vode. Kako javlja Osman Elemar, vijećnik iz tog područja, 22,5 tone kukuruza koje je vlada prošlog tjedna poslala kao pomoć za to područje mjesni upravitelj je prodao na tržnici u Lodwaru. Kasnije je spomenuti upravitelj uhićen. Područje Turkana je među najugoženijim područjima koje je pogodila suša koja je u posljednje dvije godine prouzročila nezapamćenu glad u dvadesetak područja Kenije.

DROGA MEĐU BORCIMA PROTIV DROGE

Meksiko (MISNA) - Dvadeset tri specijalna agenta udaljena su iz meksičke vojske pod optužbom nezakonitog uzimanja droge. Vojne vlasti poduzele su potrebne mjere nakon što je u testu kojem je podvrgnuto 600 pripadnika jedinice za borbu protiv droge otkriveno da su 23 uživali drogu. Istraga je bila naređena nakon što je otkrivena trgovina zamjene brašna i droge.

ORUŽANI NAPAD NA ŽUPNU KUĆU

Ruanda (MISNA) - Grupa naoružanih razbojnika napala je u utorak 16. studenoga župnu kuću u župi don Boska u Kicukiru, nedaleko od Kigalija, smještenu uz sam aerodrom Kanombe. Prema izvještaju novinske agencije MISNA, napadači su otvorili vatru iz oružja i ranili u ruku župnika, kanadskog salezijanca oca Lebela. U ovoj župi djeluju trojica salezijanaca: otac Lebel, jedan domaći svećenik i hrvatski svećenik don Sebastijan Marković.

Kada je obznanjena vijest o napadu, nazvali smo iz Misijske centrale župu Kicukiro u želji da saznamo kako je u napadu prošao naš misionar otac Sebastijan. Njega na žalost nismo mogli dobiti jer je bio odsutan, ali smo razgovarali s ocem Lebelom. Potvrdio je napad i da je u napadu lakše ranjen. Vijest nam je priopćio smijući se i konstatirajući da nije prestrašen jer mu to nije prvi put da doživi napad. Rekao je: "Ja sam u tome ekspert, jer mi je ovo već četvrti napad."

VLADA ISPITUJE OPSEG ZAPOSLENOSTI MALOLJETNIKA

ZIMBABVE (MISNA) - Vlada u Zimbabveu pokrenula je inicijativu u želji da ispita stvarno stanje zapošljavanja maloljetnika u zemlji. U vremenu neovisnosti koju je postigla 1980. godine različite grupe davale su različite vrlo često kontroverzne podatke koje govore o ovom problemu. Do 1995. godine grupe koje prate poštivanje ljudskih prava procjenjuju da je oko 50.000 maloljetnika zaposleno na različitim poslovima na plantažama i u rudnicima. Ovom broju treba dodati i oko 20.000 djece koja rade kao neplaćena obiteljska radna snaga, koja na ulicama i trgovima prodaju slatkiše, cigarete, sitnu tehničku robu i neke vrste jela. Posljednja istraživanja upućuju na činjenicu da je broj nezaposlene djece u ovoj zemlji udvostručen a da će 2000. godine biti tri puta veći. Središnji državni statistički ured na žalost ne posjeduje službene podatke koji govore o tom problemu. Naprotiv, generalni tajnik državnog sindikata gospodin Morgan Tsvangirai tvrdi da taj fenomen ne postoji u njihovoj zemlji. Rezultat te istrage očekuje se u siječnju 2000. godine. Ovisno o rezultatima istrage, država će zatražiti pomoć od međunarodne organizacije rada kojom bi pomogla žrtvama rada među maloljetnicima.

Ono što je o tom problemu općepoznato jest da postoji velik broj komercijalnih farma koje nezakonito, bez ugovora o radu, zapošljavaju djecu kao sezonske radnike, najčešće u poslovima koji se plaćaju po učinku. Djeca su vrlo često na poslu izložena opasnostima za zdravlje, rade bez zaštitne odjeće, nemaju pravo na bolovanje, nemaju pravo na neradne dane u tjednu i blagdane i dnevni odmor. Najgori oblik izrabljivanja maloljetnika jest onaj koji djecu strovaljuje u prostituciju da bio na taj način nadoknadili skromnu zaradu svojih roditelja. Stoga AIDS (sida) uzima velik danak od populacije djevojčica. "Uključila sam se u prostituciju jer moji roditelji ne mogu prehranjivati obitelj. Sedmero nas je i ovo je jedini način da bih preživjela", priznaje trinaestogodišnja Suzana Chitiyo. Drugi jedan dječak, petnaestogodišnji Thomas Chikwanya kaže: "Ne mogu si na drugi način pomoći jer su mi oba roditelja umrla 1993. godine. Nitko se o meni ne brine. Primoran sam raditi teške poslove da bih platio troškove školovanja, da bih kupio odijelo i pomogao mojim dvjema mlađim sestrama." Ta dva primjera daju najbolji odgovor na pitanje zbog čega postoji izrabljivanje maloljetnika. To je siromaštvo. Sve veća nezaposlenost, porast životnih troškova, neadekvatna izobrazba iz godine u godinu povećavaju broj maloljetnika zaposlenih na teškim poslovima. Sve veći broj poslodavaca daje prednost zapošljavanju maloljetnika jer su djeca manje financijski zahtjevna nego odrasli i obrazovani radnici. Djecu je lakše kontrolirati, spremni su duže raditi i manje prigovaraju poslodavcima nego odrasli.

(Priredio: ABS)

"Neka ovo vrijeme druženja bude blagoslovljeno"

Kard. Puljić

SUSRET MISIONARA 1999. (4)

Susret misionara u Sarajevu se nastavlja. Nakon pozdrava prisutnima, koji je kao domaćin uputio prof. Tomo Knežević, i uvodne riječi mons. Slobodana Štambuka okupljene je pozdravio i nadbiskup vrhbosanski Vinko kardinal Puljić.

"Dragi oci biskupi, draga braćo svećenici, drage redovnice, dragi misionari i misionarke, dragi voditelji i animatori misionarskoga duha Crkve u Hrvata. Radujem se što vam možemo biti domaćini. Radujem se iz više razloga. Prvo, jer je moj prethodnik blage uspomene nadbiskup Čekada toliko ljubavi gajio prema misijskom duhu, misijskoj centrali i misijskom listu i svim njegovim suradnicima. Drago mi je da mogu nastaviti ono što je on započeo. Druga moja radost da ste ovdje je u tome jer ovako i mi osjećamo da smo dio te Crkve koja kao bitni element svoje crkvenosti smatra upravo taj misijski duh. Mi želimo biti ta Crkva, Crkva živa s misijskim duhom. Pozdravljam vas u ovoj dvorani gdje je Papa sjedio kada je došao u posjet Sarajevu i gdje smo zajedno doživjeli Crkvu kao jednu, svetu katoličku i apostolsku. Ova dvorana nosi naziv jednoga drugog pape, pape Pavla VI. Dali smo joj to ime zato što je njegov tajnik dao od svoga zlatomisničkog slavlja sredstva da obnovimo ovu dvoranu i da je nazovemo dvoranom Pavla VI. Tu je i slika naše drage Gospe koju je papa Ivan Pavao II darovao ovoj dragoj Stadlerovoj instituciji. Dakle sve nas to što se tu događalo išto se tu nalazi nekako povezuje s konkretnim životom. Želim da ovu moju dobrodošlicu doživite. Ne samo da je govorimo nego i da osjetite i doživite. Da osjetite da ste nam dobrodošli. Vjerujte mi da je teško izreći i nabrojiti sve ono što smo doživjeli u ratu. No najteži je bio osjećaj osamljenosti. To je možda jedan od najgorčih osjećaja. Kada smo proživljavali teške trenutke rata, najgore nam je bilo proživljavati trenutke osamljenosti. Zato nam je draga svaka povezanost. To nas iskustvo goni da pružimo ruke zajedništva svima. I svaka ispružena ruka nam je draga. I to je razlog naše radosti zbog vaše prisutnosti. Želimo tu povezanost i zajedništvo dijeliti. Direktor Papinskih misijskih djela naše nadbiskupije uzeo je kao moto ovoga susreta: "Misionar je čovjek ljubavi." Ako čovjek želi živjeti, ako želi rasti, on mora davati. Nema rasta bez davanja. Sebičnost vodi umiranju. A ljubav je darivanje. I ova naša Crkva, Crkva u Hrvata, ako želi rasti ona mora znati davati. Jedan od najplemenitijih znakova davanja je molitva. Molitva u duhu Crkve prema onoj Isusovoj: Molite gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju. Mi moramo u prvom redu shvatiti da je to potreba. Da trebamo moliti. Ako to shvatimo, onda ćemo moći i htjeti moliti. A iz te molitve izrast će spremnost darivanja. Evo jednoga iskustva koje sam doživio u ratu. Došao mi je jedan kardinal iz Europe i sluša moje kazivanje. A govorio sam mu kako je teško svaki dan slušati: nestala ti je ova župa, porušena ti je ova crkva, ubijen ti je ovaj svećenik. Pričam mu o svojim jobovskim iskustvima. Kada sam završio, kaže mi on: "Dragi brate, ne znam kome je teže. Tebi koji sada gledaš kako je sve porušeno i razmišljaš kako ćeš to obnoviti, ili meni koji postojeće crkve moram prodavati." Na te njegove riječi ja sam se naježio. Što to znači? Njegovo kazivanje znači da su prestali biti Crkva koja dariva. Ja se ne bojim rana koje nosimo. Jer, liječimo te rane u ranama Kristovim i živimo nadu da će iz tog pepela izniknuti pomlađena Crkva. Ali ne smijemo zaboraviti biti i u ovim uvjetima Crkva koja živi. Mi moramo taj misijski duh živjeti. Ako to uspijemo, onda ćemo istinski biti svjedočka Crkva. Danas su ljudi željni vidjeti ono što čuju. U nama vidjeti ono što im propovijedamo. Dakle silno je važna upravo ta svjedočka Crkva. Stoga hvala vama koji ste došli i vama koji ste ovaj susret organizirali. Vama misionarima hvala što ste prihvatili biti ljudi ljubavi, svjedoci ljubavi. Vaša prisutnost će i nas obogatiti. Obogatiti da rastemo u crkvenosti. Neka ovo vrijeme druženja bude blagoslovljeno."

Uz misionare i domovinske misijske djelatnike skupu je prisustvovao i naš dugogodišnji misionar u Obali Bjelokosti, sada misionar povratnik Franjo fra Rafael Lipovac. Fra Rafael, ili kako ga od milja svi zovemo fra Rafo, djelovao je u Obali Bjelokosti punih 18 godina. Učinio je jako puno za tu mladu mjesnu Crkvu u njenom stasanju. Posebna mu je preokupacija, uz pastoralnu i administrativnu djelatnost, bila graditi spomenike i kapelice na čast Blaženoj Djevici Mariji. Ostavio ih je na desetke diljem ove zemlje koja mu je na neki način postala druga domovina. Fra Rafo je odlučio za ovaj susret prisutne, posebno domovinske misijske djelatnike upozoriti na svu pogubnost krilatice koja se često čuje kada nekoga pokušavate potaknuti na veću misijsku angažiranost, na krilaticu koja glasi: I OVDJE SU MISIJE.

Obraćajući se prisutnima, fra Rafael je rekao: "Naše svećeničko i redovničko zvanje ne može biti lokalno, nacionalno. Ono je univerzalno i nadnacionalno kao što je i Crkva univerzalna i nadnacionalna. Stoga nije nam biti samo svećenik sarajevske ili neke druge biskupije nego je naše biti poslanik i radnik cijele Crkve bilo gdje u svijetu." Konstatirao je: "S misijama smo još uvijek na prvim počecima." Predavač je postavio pitanje "što bismo trebali činiti" i prisutnima odmah ponudio nekoliko sugestija.

Da istakne stvarno stanje misijske svijesti u našoj Crkvi, predavač je konstatirao: "Naša je misijska svijest, smio bih reći, neishranjena, kao neko afričko dijete." Pozvao nas je da ne zaboravimo svjedočanstvo mučenika sadašnjega vremena, spomenuvši žrtvu fra Vjeke Ćurića koji je ubijen u Ruandi 31. siječnja1998. Govoreći o materijalnom pomaganju misija, citirao je monsinjora Princa koji je rekao: "Malo više darežljivosti ne bi škodilo."

Ako pogledamo paletu naših misionarki i misionara, onda ćemo primijetiti veliku šarolikost. Ta šarolikost očituje se po pripadnosti različitim redovima, družbama i biskupijama. Imamo misionarke različitih družba i redova, misionare redovnike i dijecezanske svećenike i jednu laikinju misionarku. Među misionarkama su franjevke, uršulinke, kćeri Božje Ljubavi, Marijine sestre, karmelićanke BSI, milosrdnice, misionarke Ljubavi, kćeri Križa, svetog Križa, službenice Milosrđa, kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, kćeri Marije Pomoćnice... Među misionarima su dijecezanski svećenici, franjevci raznih redova, isusovci, dominikanci, salezijanci, verbiti. Po hijerarhijskom rangu među misionarima imamo časne braće, svećenika, svećenika-provincijala i dvojicu biskupa. Ako gledamo razliku u godinama među živućim aktivnim misionarima, onda je ta razlika veća od šezdeset godina. Imamo misionara rođenog 1966. i misionarku rođenu 1904. godine. Po području podrijetla imamo misionare iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije, s otoka, iz Istre, Zagorja, Like, Međimurja, Slavonije. Imamo misionare i misionarke u Africi, Aziji, Južnoj Americi, Europi. Nekima je glavna preokupacija pastoral, drugima briga o gubavcima i bolesnima. Jedni brinu o neishranjenoj djeci, drugi o djeci s ulice. Jedni vode škole, drugi odgajaju domaća duhovna zvanja. Premda tolike razlike, ipak im je jedno zajedničko ime: misionar-misonarka.

Na ovogodišnjem susretu u Sarajevu bio je prisutan i jedan umirovljeni biskup-misionar, mons. Antun Bogetić, umirovljeni poréčko-pulski biskup, misionar na Tajvanu.

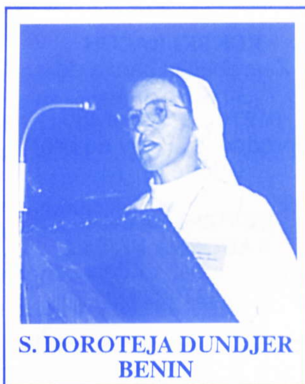
- Nastavlja se -

NAŠA DJECA U BENINU

Od rujna ove godine u Radosnoj vijesti na stranici gdje oglašavamo darovatelje ide rubrika "NAŠA DJECA U BENINU". Možda je netko od čitatelja propustio pročitati ono što sam napisao u broju prije toga pa ne zna o čemu se radi. Evo samo kratko.

Naše sestre misionarke u misiji Affame u afričkoj državi Benin (s. Doroteja, s. Natalija, s. Danijela i s. Maristela) uz pasoralne poslove u župi i odgoj djevojaka u sestarskoj kući brinu brigu i o neishranjenoj djeci na prilično širokom području. Neke od njih primaju i pomažu u svome, kako sestre kažu, dispanzeru, dok druge zbrinjavaju putujući na udaljena sela vozeći im pomoć. Kada sam posjetio Benin i sestre u misiji Affame, sestre su mi rekle da im je jako žao i teško što ne mogu na skrb primati djecu koja su malena i njihov život ovisi o mlijeku ili dječjoj hrani. Radi se dakle o tek rođenoj djeci čije majke nemaju u grudima mlijeka zbog bolesti ili iscrpljenosti i izgladnjelosti pa ih ne mogu dojiti, a nemaju novaca da im kupe mlijeko i tako ih prehrane. Ta su djeca prema tome osuđena da umru u vrijeme kada bi trebala tek početi živjeti. U dogovoru sa sestrama, Misijska centrala je, pouzdavajući se u naše darovatelje, preuzela za slijedećih deset mjeseci desetero novorođenčadi na svoju brigu i pokrenula akciju darivanja za prehranjivanje novorođenčadi pod nazivom NAŠA DJECA U BENINU. Nisam se prevario. Darovatelji se odazivaju i akcija će, vjerujem, biti i proširena i produljena. Sestrama će pomoću naših darovatelja biti omogućeno da prime i veći broj djece nego sada a i onima koje su primile produlje rok prehrane.

S tim u vezi evo javljanja dviju sestara iz misije Affame koje brinu o neishranjenoj djeci.

S. DOROTEJA DUNDJER
BENIN

Dragi darovatelji, dragi prijatelji!

Iskreni pozdrav svima vama, i uredništvu Radosne vijesti! Mi smo ovdje svi dobro, a to isto želimo i vama. Nama nije zima, i lijepo nam je.

Ima li nešto daleko, nešto stvarno tuđe, nešto teško onome koji voli (svoga brata). Je li teško spasiti jedan život, je li teško učiniti ga ljepšim, omogućiti jednom djetetu da preživi, da živi?

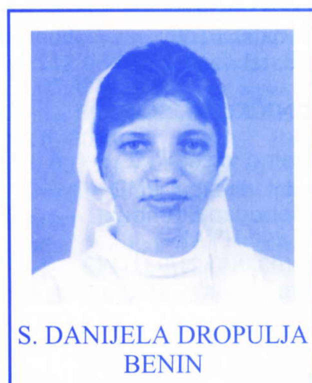
U povijesti čovječanstva bilo je onih koji su znali žrtvovati se - odricati, da bi drugima bilo ljepše. Hvala Bogu, ima ih i danas, a to ste svi vi, dragi darovatelji, koji se molite i žrtvujete za "našu" djecu u Beninu. Zaista su to vaša djeca. Vašim darom, vašom ljubavlju mnoga će od njih preživjeti, živjeti-rasti-završiti osnovnu školu, nekakav zanat kako bi sutra, zahvalni vama za dar, sami mogli darivati druge, znajući da postoji netko tko ih voli. U ime stotine mališana koji se hrane iz vaših ruku i desetak onih koji su počeli školu, zahvaljujem za vašu žrtvu, za vaše darove upućene nama u Beninu preko uredništva Radosne vijesti.

Riječ HVALA je premalena da bi označila veličinu dara, zato je naše srce usmjereno prema Gospodinu, moleći Ga za vas. Neka On sam bude vaša nagrada.

Zahvaljujući vama i Uredništvu, srdačno vas pozdravljam sa zajednicom

"Vaša djeca iz Benina" i sestra Doroteja Dundjer

Drugo pismo šalje nam sestra Danijela.

S. DANIJELA DROPULJA
BENIN

Dragi velečasni Anto, drage sestre Mirna i Fidelis!

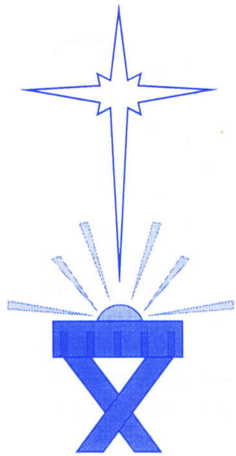
Oprostite mi moju nemarnost. U sebi sam nekoliko puta obećala pisati vam, ali ne bijaše ništa od toga. Nije baš da nemam vremena ili da ne mislim na vas. Jednostavno, danas ću, sutra ću - i dani prođoše.

Već je skoro mjesec dana da sam se vratila u našu dragu misiju. Stanje je više-manje isto. Siromaštvo i neishranjenost povećavaju se iz dana u dan. Sve je više djece siročadi koja ostaju bez svojih majki. Teško je gledati da najnevinjiji najviše pate osta- jući sami. Istina, u Božjim smo rukama i molimo da bude kako on želi. A vama, dragi moji, od srca hvala za vaše zalaganje, posebno za gladnu i nezbrinutu dječicu. Velika hvala na daru koji sam primila kada sam bila u domovini. S tim darom omogućili ste nam da primimo još desetero djece novorođenčadi na hranu kupujući im mlijeko.

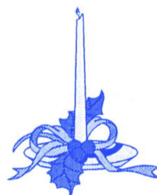
Vaš misijski pothvat pomaže nam da se još više zbližimo s vama i našim dragim darovateljima. Još jednom hvala svima za sve. Ostaje mi da molim Gospodina da vam svima obilato uzvrati.

Srdačan pozdrav upućuje svima vama vaša

s. Danijela iz Benina

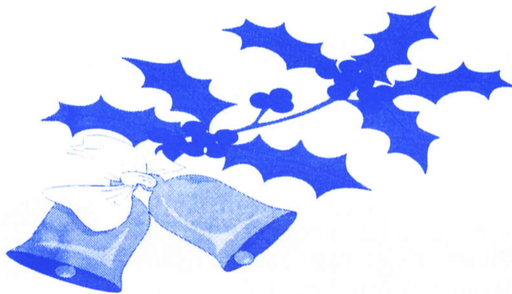

Malenima u dječjim vrtićima, njihovim tetama koje im ponekad idu na živce, svima koji svaki dan tovare na leđa one teške školske torbe i kreću prema bilo kojoj školi, njihovim učiteljima, učiteljicama, predavačima vjeronauka, nastavnicama i nastavnicima, odgojiteljima i svima koji se vrte po školskim hodnicima i zbornicama, onima koji vole malu siromašnu crnu braću i seke a i onima koji još ne vole, a voljet će

Sretan Božić i Novu 2000. godinu

Žele svi hrvatski misionari i misionarke i njihovi crni, malo manje crni i žuti mališani i poručuju im: nemojte kupovati petarde i pucati nego to podajte siromasima koji nemaju ni kruha.

ODGOVORI NA PITANJA IZ PROŠLOG BROJA:

1. **Gosta u Gani dočekuju s čašom vode.**
2. **Sveti Franjo Ksaverski želio je ali nije uspio doći u Kinu.**
3. **Velečasni Karlo Prpić momentalno ima 25 bogoslova.**
4. **Ove godine je u Albaniji red đakonata primilo šet mladića.**
5. **Dio ulovljene ribe ribari u Beninu prodaju svojim ženama.**

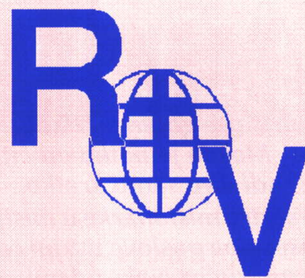
NAGRAĐENI:

1. Jozo Gojsalić, Omiš; 2. Zrinka Bertić, Bošnjaci, Antonija Grgonja, Zgb.-Dubrava

NAGRADNA PITANJA:

1. Koje ime nosi dvorana u bogosloviji u Sarajevu gdje je održan susret misionara?
2. Navedite barem tri reda časnih sestara koje imaju svoje sestre u misijama.
3. Kada su sestre Kćeri Božje Ljubavi došle u Ugandu?
4. Kako se zove naša misionarka koja djeluje u saveznoj državi Orissi u Indiji?
5. Kako nazivaju djecu koja prekopavajui kante za smeće u Limi?

Odgovore šaljite na adresu:
MISIJSKA CENTRALA, Voćarska 106, 10000 ZAGREB

RADOSNA VIJEST
MJESEČNI INFORMATIVNI LIST
PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

PRETPLATA I NARUDŽBE
RADOSNA VIJEST
Voćarska 106, 10000 ZAGREB
Tel/faks: 01/46 80 512

GODIŠNJA PRETPLATA:
Za tuzemstvo: 60,00 kuna
Za inozemstvo: 35 DEM + avion

KUNSKI RAČUN
Zagrebačka banka dd
30101-620-16
012101-2320441489
U predpolje "Poziv na broj"
Upišite br. 14

DEVIZNI RAČUN:
RADOSNA VIJEST
Zagrebačka banka dd - Zagreb
2421982921

Pretplatu i priloge za misije možete slati poštanskom uputnicom na adresu:
Voćarska 106, 10000 ZAGREB

MISIJSKA CENTRALA
CRKVE U HRVATA
Voćarska 106, Zagreb
Tel./faks: (01) 46 80 512

GLAVNI UREDNIK
ANTO BURIĆ
Voćarska 106
10000 ZAGREB, tel./faks: 01/46 80 512

UREDNIČKO VIJEĆE

Nacionalno vijeće PMD
Nacionalni direktor PMD
Mons. Slobodan Štambuk
21450 HVAR
Tel. i faks: (00385) 21/741-152
Mobitel: 099-475-152

LEKTURA
Domagoj Grečl

****

TISAK: "STUBA"

****

DAROVATELJI

... Što god učiniste jednome od ovih najmanjih, meni učiniste
(Mt 25,40)

MISIJE

Svćenički dom, Split 1.000,00 * Darinka Marković, Zagreb 200,00 * Školske sestre franjevke, Kloštar Ivanić 1.047,40 * Dragica Malić, Ladonje Gornje 50,00 * Sestre karmelićanke, Kloštar Ivanić 389,00 * Duhovnik Božo Radoš i bogoslovi, Đakovo 600,00 * Leopold Mikić, Staro Petrovo Selo 100,00 * N. N. Stupnik (10. mj.) 100,00 * Daniela de Micheli Vitturi, Kaštel Lukšić (10. mj.) 100,00 * Kaja Čabraja, Zagreb (10. mj.) 50,00 * O. B. 200,00 * Jela Delišimunović-Vasilj, Osijek 200,00 * V. V. Dubrovnik 100,00 * UN župa Jelaške (9. mj.) 1.182,50 * Vjeroučenici OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb i vjeroučiteljice Marija Slivar i Jeni Maroević-Kulaga: 5. a - 100,00 * 5. b - 91,00 * 6. a - 266,00 * 6. b - 31,00 * 6. c - 101,00 * 7. a - 82,00 * 7. b - 94,00 * 7. c - 71,00 * Vlč. Mato Aračić, Wetzlar, Njemačka 3.112,00 * Misijska zajednica "Mons. Petar Šolić", Split 1.130,00 * Ana Črnko, Velika Gorica 2.000 ATS * Marija Radočaj, Velika Gorica 50,00 * Molitvena zajednica Marijina Pohođenja sv. Marka Križevčanina, Zagreb 1.728,89 * Župni ured, Brođanci 2.005,80 * Stana Seles, Rijeka 50,00 * Kata Jukić, Bjelovar 40,00 * Marija Čičak, Zagreb 200,00 * Obitelj Barčić, Zagreb 300,00 * Ana Srpak, Donji Kraljevec 40,00 * Gordana Pavlić, Rijeka 100,00 * Ružica i Dražen Ivezić, Podvinje 50,00 * Ivan i Anđa Vrdoljak, Guber 100,00 * Barbara Štefan, Prelog 100,00 * Antica Dujmović, Baška 440,00 * Marica Čubranić, Baška 90,00 * Marija Barbalić, Baška 90,00 * Nikica Tudor, Baška 90,00 * Dinka Dorčić, Baška 90,00 * Anka Sušanj, Baška 90,00 * Ž. u. Baška 90,00 * Obitelj Malenovski, Velika Gorica 100,00 * Đ. Š. Zagreb 100,00 * Hrvatska katolička misija Liège preko Marice Turice, Belgija 1.350,00 * Matija Stipičević, Makarska 500,00 * Tea Galinović, Valpovo 200,00 * Milena Stajić-Bojanić, Stari Grad 50,00 * Ivan Matušan, Mali Lošinj 10,00 * Zorica Vidulić, Mali Lošinj 150,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Mirna Ljubanović, Crikvenica 100,00 * V. V. Dubrovnik 100,00 * Učenici 6. b OŠ Granešina 146,00 * D. D. K. Split 400,00 * N. N. Zagreb 1.000,00.

GLADNI

Vitomir Brener, Belišće 150,00 * Slaven, Tamara i Iva, Osijek 300,00 * Bogdana Knežević, Zagreb 50,00 * Ivana Naglić, Karlovac 50,00 * Obitelj Slave Pavić, Livno 400,00 * Đurđica Pavičić, Belišće 100,00 * Ivona, Đakovo 500,00 * N. N. Donji Miholjac 100,00 * Danica Buturac, Zagreb (10. mj.) 100,00 * Gordana, Šibenik 100,00 * O. B. 200,00 * Kata Vujičić, Pula 100,00 * Milena Maroević i mali misionari, Split 500,00 * Luci Sočak, Slovenija 50,00 * UN župa Jelaške (9. mj.) 1.182,50 * Samostan franjevaca konventualaca, Zagreb 225,00 * Josipa Grubišić, Split 100,00 * Ruža Mamić, Livno 100,00 * Katica Mamić, Livno 100,00 * Obitelj Gunjević, Zadar 130,00 * Anto Mikić, Bošnjaci 100,00 * Obitelj Vođan, Velika Gorica 100,00 Obitelj Conjar, Velika Gorica 100,00 * Ljubica, Velika Gorica 100,00 * Obitelj Fabijančić, Velika Gorica 100,00 * Marija Ružman, Velika Gorica 100,00 * Obitelj Vunek, Velika Gorica 50,00 * Obitelj Đurin, Velika Gorica 50,00 * Sestre karmelićanke, Marija Bistrica 389,00 * Luci Sočak, Slovenija 70,00 * Obitelj Ilišinović, Blinjski Kut 400,00 * V. J. Split 150,00 * Obitelj Basač, Zagreb 100,00 * Ivan Pole, Mali Lošinj 140,00 * Ž. u. Posavski Podgajci 285,00 * Obitelj Tripalo, Daruvar 50,00 * Ružica i Dražen Ivezić, Podvinje 50,00 * Mišo i Đurđica Grundler, Slatina 200,00 * Morana Grabovac, Zagreb 100,00 * N. N. Zagreb 50,00 * Dragica Globlek, Koprivnica 100,00 * Obitelj Jurašin, Koprivnica 50,00 * Đ. Š. Zagreb 100,00 * M. R. Velika Gorica 100,00 * Poštanski ured, Dugi Rat 200,00 * Slava Pavić, Livno 100,00 * Zorica Vidulić, Mali Lošinj 150,00 * Karmela Peranić, Zagreb 100,00 * Obitelj Skender, Zagreb 100,00 * Milan Đerek, Dubrovnik 30,00 * Josip Tomurad, Marija Bistrica 200,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * S. T. Velika Gorica 200,00 * Bogdana Knežević, Zagreb 50,00 * Obitelj Modić, Slavonski Brod 50,00 * Hrvatska uprava za ceste - RESTORAN - Zagreb 488,10 * Marija i Stanko Turina, Buje 255,39 * D. D. K. Split 350,00 * Dobročinitelji iz Motuvanskih Novaka preko oca Drage Kolimbatovića, Rijeka 1.100,00 * A. R. Križevci 150,00.

GUBAVCI

Gordana Pavlić, Rijeka 130,00 * Irena Slišković, Trilj 70,00 * N. N. Njemačka 389,00 * Renata Ćulumović, Švicarska 458,61 * O. B. 200,00 * Katica Brižić, Preko 50,00 * UN župa Jelaške (9. mj.) 1.182,50 * Luci Sočak, Slovenija 70,00 * Gordana Pavlić, Rijeka 50,00 * Ružica i Dražen Ivezić, Podvinje 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00.

MISIONARI

Irena Slišković, Trilj 80,00 * Maja Biljan, Križevci 250,00 * Vlč. Dražen Radigović, Čazma 1.000,00 * Ruža Trninić, Bukovje 50,00 * O. B. 200,00 * Marija Mrazović, Križevci 600,00 * UN župa Jelaške (9. mj.) 1.182,50 * Slavica Turkalj, Nova Kapela 50,00 * Dragica Šestak, Križevci 100,00 * Margarita Restović, Split 200,00 * Anto Mikić, Bošnjaci 389,00 * Župa Brdovec 1.150,00 * M. D. Dubrovnik 150,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Ružica i Dražen Ivezić, Podvinje 50,00 * Dragica Šestak, Križevci 100,00.

NAŠA DJECA U BENINU

Darinka Marković, Zagreb 100,00 * Marica Španić, Raven 389,00 * OŠ Eugena Kmičića 6. c Velika Gorica 122,00 * Dragan Pušić, Zagreb 299,00 * Ž. Šibenik 200,00 * Ž. u. Orehovica 389,00 * Marija Lovrić, Strizivojna 100,00 * OŠ Eugena Kumičića 6. g Velika Gorica 100,00 * Luci Sočak, Slovenija 100,00 * Maija Cerčić, Karlovac 600,00 * Molitvena zajednica Trsat, Rijeka 600,00 * I. M. Sesvete 100,00 * Učenici 1. b razr. OŠ Žuti brijeg, Zagreb 100,00 * Maja Biljan, Križevci 50,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Ružica i Dražen Ivezić, Podivnje 50,00 * Molitvena zajednica Krvi Kristove, Rijeka 260,00 * Ivo Cvijanović, Zagreb 100,00 * N. N. Sisak 50,00 * Vjeroučenici 1. turnusa OŠ Eugena Kumičića, Velika Gorica 300,00 * OŠ Eugena Kumičića 6. d Velika Gorica 130,00 * Margareta, Špansko-Zagreb 250,00 * Obitelj Karin, Špansko 200,00 * C. H. Novi Zagreb 110,00 * Učenici 6. d, 7. i 8. razr. OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb-Španko 200,00 * J. D. Zagreb 50,00 * Ksenija Č., Špansko 20,00 * Zvonimir Mikac, Virovitica 200,00 * Jolanda Bulaja, Split 100,00 * Irena Sišković, Trilj 150,00 * Milan Martolić, Karojba 500,00 * Manda Šikić, Zadar 100,00 * OŠ Eugena Kumičića 6. c, Velika Gorica 130,00 * Učenici OŠ Tituša Brezovačkog, Zagreb-Špansko: Đaković 8. a - 51,73 * Planinić 8. a - 12,05 * Tihana Stepančić 45,85 * Smrečki i Mirković 61,85 * Računovodstvo 36,00 * D. D. K. Split 40,00.

ŠKOLOVANJE DJECE U AFRICI

Lovorka Sopić, Križevci 1.755,13 * Gojko i Šima Pehar, Zagreb 100,00 * Dragica Valentić, Bjelovar 100,00 * Drago Kozić, Glina 100,00 * Marija i Franjo Ečimović, Zagreb 100,00 * Snježana i Tomislav Buljan, Zagreb 100,00 * D. D. K. Split 80,00.

